



VILNIAUS APYGARDOS TEISMAS

NUOSPRENDIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. gruodžio 22 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja Ugnė Gailiūnienė,
sekretoriaujant Aistei Bareikei, Giedrei Stankevičienei, Beatai Rutkauskaitei, Linai Butkuvienei,
dalyvaujant prokurorei Rasai Bekišienei,
kaltinamajam G. M., jo gynėjai advokatei Snieguolei Uždanavičienei,
kaltinamajam D. U., jo gynėjai advokatei Gitanai Martyšienei,

viešame teisiamejame posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo baudžiamąją bylą,
kurioje:

G. M., a. k. (*duomenys neskelbtini*), gim. (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*),
pilietybė Lietuvos, gyv. vieta (*duomenys neskelbtini*), Lietuva, vedęs, dirba UAB „Ve“
direktoriumi, neteistas, ir

D. U., a. k. (*duomenys neskelbtini*), gim. (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*),
Lietuva, pilietybė Lietuvos, gyv. vieta (*duomenys neskelbtini*), Lietuva, vedęs, dirba UAB „V“
direktoriumi, teistumas išnykęs,

kaltinami padarę nusikalstamą veiką, numatytą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso
(toliau – BK) 184 straipsnio 2 dalyje.

Teismas

n u s t a t ė :

G. M. ir D. U. buvo kaltinami tuo, kad iššvaistė jų žinioje buvusį didelės vertės svetimą
turtą, o būtent: G. M., būdamas 2013 m. spalio 21 d. Vilniaus apygardos teismo nutartimi civilinėje
byloje Nr. B2-5485-560/2013 paskirtos bankrutuojančios UAB „L“, įmonės kodas (*duomenys
neskelbtini*), bankroto administratoriaus UAB „Ve“, įmonės kodas (*duomenys neskelbtini*),
registruotos (*duomenys neskelbtini*), įgaliotu asmeniu, ir dėl savo, kaip šios bankrutuojančios
bendrovės administratoriaus profesinės veiklos, turintis Lietuvos Respublikos įmonių bankroto
įstatymo (galiojo iki 2019 m. gruodžio 31 d.) 11 straipsnio 3 dalies 4 punkte numatytą
administracinį įgaliojimą užtikrinti bankrutuojančios įmonės turto apsaugą, bei 14 straipsnio
1 dalies 1 punkte numatytą įgaliojimą, suteikiantį teisę tik bankroto administratoriui valdyti, naudoti
bankrutuojančios įmonės turtą (lėšas) ir juo disponuoti, ir D. U., būdamas UAB „V“, įmonės kodas
(*duomenys neskelbtini*), direktoriumi, veikdami bendrininkų grupe, turėdami savo žinioje BUAB
„L“ priklausančias stiklo, stiklo pakuotės, plastiko ir gumos bei kitas mechaninio atliekų
apdorojimo atliekas (įskaitant medžiagų mišinius), laikomas UAB „V“, įmonės kodas (*duomenys
neskelbtini*), nuosavybės teise priklausančiose patalpose (pastatuose) ir valstybės nuomojamame

žemės sklype, esančiuose (*duomenys neskelbtini*), susitarė, kad D. U. neteisėtai realizuos aukščiau minėtas atliekas ne BUAB „L“, o UAB „V“ naudai ir vardu bei šiam tikslui pasiekti G. M. 2014 m. gegužės 5 d. išdavė D. U. įgaliojimą atstovauti BUAB „L“, bankroto procese ir atlikti visus bankroto administratoriui priklausančius veiksmus. Po ko, D. U. turėdamas savo žinioje šias BUAB „L“ priklausančias stiklo, stiklo pakuotės, plastiko ir gumos bei kitas mechaninio atliekų apdorojimo atliekas (įskaitant medžiagų mišinius), laikomas D. U. valdomai UAB „V“ nuosavybės teise priklausančiose patalpose (pastatuose) ir valstybės nuomojamame žemės sklype, esančiuose (*duomenys neskelbtini*), neturėdamas teisėto pagrindo UAB „V“ vardu realizuoti šių BUAB „L“ priklausančių atliekų, veikdamas UAB „V“ vardu pagal savo, D. U., kaip UAB „V“ direktoriaus, susitarimą su UAB „S“, 2015 m. rugsėjo 30 d. per 2 kartus neteisėtai realizavo – pardavė UAB „S“ 81,05 tonų stiklo dūžio atliekų, priklausančių BUAB „L“: 2015 m. rugsėjo 30 d. - 40,10 t., 2015 m. rugsėjo 30 d. - 40,95 t., kurių vienos tonos įkainis tuo metu buvo 20,00 Eur, iš viso pardavė stiklo dūžio atliekų už 1 961,41 Eur, už kurias D. U., UAB „V“ vardu išrašė UAB „S“ 2015 m. spalio 27 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. VER000117 1 961,41 Eur sumai, kurią UAB „S“ apmokėjo UAB „V“.

Be to, D. U., turėdamas BUAB „L“ bankroto administratoriaus UAB „Ve“, įgalioto asmens G. M., 2014 m. gegužės 5 d. įgaliojimą atstovauti BUAB „L“, bankroto procese ir atlikti visus bankroto administratoriui priklausančius veiksmus, turėdamas savo žinioje BUAB „L“ priklausančias stiklo, stiklo pakuotės, plastiko ir gumos bei kitas mechaninio atliekų apdorojimo atliekas (įskaitant medžiagų mišinius), laikomas jo valdomai UAB „V“ nuosavybės teise priklausančiose patalpose (pastatuose) ir valstybės nuomojamame žemės sklype, esančiuose (*duomenys neskelbtini*), neturėdamas teisėto pagrindo UAB „V“ vardu realizuoti šių BUAB „L“ priklausančių atliekų, veikdamas UAB „V“ vardu pagal savo, D. U., kaip UAB „V“ direktoriaus, susitarimą su UAB „K“, 2015 m. gruodžio 18 – 28 dienomis per 17 kartų neteisėtai realizavo – pardavė UAB „K“ 484,94 tonų stiklo pakuotės dūžio atliekų, priklausančių BUAB „L“: 2015 m. gruodžio 18 d. – 16,77 t., 2015 m. gruodžio 22 d. – 34,56 t., 2015 m. gruodžio 22 d. – 16,53 t., 2015 m. gruodžio 22 d. – 33,37 t., 2015 m. gruodžio 23 d. – 19,33 t., 2015 m. gruodžio 23 d. – 32,46 t., 2015 m. gruodžio 23 d. – 32,81 t., 2015 m. gruodžio 23 d. – 20,50 t., 2015 m. gruodžio 23 d. – 33,09 t., 2015 m. gruodžio 23 d. – 20,69 t., 2015 m. gruodžio 23 d. – 31,67 t., 2015 m. gruodžio 25 d. – 18,97 t., 2015 m. gruodžio 28 d. – 29,35 t., 2015 m. gruodžio 28 d. – 62,68 t., 2015 m. gruodžio 28 d. – 32,62 t., 2015 m. gruodžio 28 d. – 18,51 t., 2015 m. gruodžio 28 d. – 31,03 t., kurių vienos tonos įkainis tuo metu buvo 18,11 Eur, iš viso pardavė stiklo pakuotės dūžio atliekų už 8 783,45 Eur, už kurias D. U. UAB „V“ vardu 2016 m. sausio 12 d. išrašė UAB „K“ PVM sąskaitą faktūrą Nr. VER000134, kurią UAB „K“ apmokėjo UAB „V“.

Be to, D. U., turėdamas BUAB „L“ bankroto administratoriaus UAB „Ve“ įgalioto asmens G. M. 2014 m. gegužės 5 d. išduotą įgaliojimą atstovauti BUAB „L“, bankroto procese ir atlikti visus bankroto administratoriui priklausančius veiksmus, turėdamas savo žinioje BUAB „L“ priklausančias stiklo, stiklo pakuotės, plastiko ir gumos bei kitas mechaninio atliekų apdorojimo atliekas (įskaitant medžiagų mišinius), laikomas D. U. valdomai UAB „V“, nuosavybės teise priklausančiose patalpose (pastatuose) ir valstybės nuomojamame žemės sklype, esančiuose (*duomenys neskelbtini*), neturėdamas teisėto pagrindo UAB „V“ vardu realizuoti šių BUAB „L“ priklausančių atliekų, veikdamas UAB „V“ vardu pagal savo, D. U., kaip UAB „V“ direktoriaus, susitarimą su UAB „K“, nuo 2016 m. vasario 22 d. iki 2016 m. gegužės 12 d. per 5 kartus neteisėtai realizavo – pardavė UAB „S“ 122,61 tonų stiklo dūžio atliekų, priklausančių BUAB „L“: 2016 m. vasario 22 d. – 22,00 t., 2016 m. vasario 24 d. – 19,52 t., kurių vienos tonos įkainis tuo metu buvo 20,00 Eur, iš viso pardavė stiklo dūžio atliekų už 1 004,78 Eur, už kurias D. U., UAB „V“ vardu išrašė UAB „S“ 2016 m. kovo 8 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. VER000144 1 004,78 Eur sumai, kurią UAB „S“ apmokėjo UAB „V“, 2016 m. kovo 8 d. – 12,96 t, kurių vienos tonos įkainis tuo metu buvo 20,00 Eur, iš viso pardavė stiklo dūžio atliekų už 313,63 Eur, už kurias D. U., UAB „V“ vardu išrašė UAB „S“ 2016 m. kovo 8 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. VER000147 313,63 Eur sumai, kurią UAB „S“ apmokėjo UAB „V“, 2016 m. balandžio 5 d. – 25,94 t, kurių vienos tonos įkainis tuo metu buvo 20,00 Eur, iš viso pardavė stiklo dūžio atliekų už 627,75 Eur, už kurias D. U., UAB

„V“ vardu išrašė UAB „S“ 2016 m. balandžio 5 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. VER000148 627,75 Eur sumai, kurią UAB „S“ apmokėjo UAB „V“, 2016 m. gegužės 5 d. – 21,8 t, kurių vienos tonos įkainis tuo metu buvo 1 Eur, iš viso pardavė stiklo dūžio atliekų už 26,38 Eur, už kurias D. U., UAB „V“ vardu išrašė UAB „S“ 2016 m. gegužės 5 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. VER000159 26,38 Eur sumai, kurią UAB „S“ apmokėjo UAB „V“, 2016 m. gegužės 12 d. – 20,39 t, kurių vienos tonos įkainis tuo metu buvo 35 Eur, iš viso pardavė stiklo dūžio atliekų už 863,52 Eur, už kurias D. U., UAB „V“ vardu išrašė UAB „S“ 2016 m. gegužės 12 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. VER000160 863,52 Eur sumai, kurią UAB „S“ apmokėjo UAB „V“.

Iš viso UAB „V“ už BUAB „L“ priklausančias stiklo bei jų pakuotės dūžio atliekas neteisėtai gavo 13 580,92 Eur.

G. M. ir D. U. buvo kaltinami tokiu būdu, veikdami bendrininkų grupe, iššvaistę jų žinioje buvusį BUAB „L“ priklausančią didelės vertės turtą – stiklo bei jų pakuotės dūžio atliekas, padarydami BUAB „L“ 13 580,92 Eur turtingą žalą. Šiais savo veiksmais G. M. ir D. U. buvo kaltinami padarę nusikaltimą, numatytą BK 184 straipsnio 2 dalyje.

Kaltinamasis G. M. teisiama jame posėdyje parodė, kad UAB „Ve“ buvo paskirta UAB „L“ bankroto administratoriumi, jis, kaip vadovas, įgaliotas vykdyti bankroto administravimo funkcijas. Bankroto procedūros prasidėjo įprastais formaliais veiksmais - pranešimai, statuso keitimai, informavimas Sodros, VMI, darbuotojų, vadovo ieškojimas. Įmonės vadovas turėjo perduoti dokumentus, bet su juo iškart buvo bėdų, tai neparuošė, tai vėluoja. Galiausiai atvežė kalną dokumentų ir paliko. Jam, kaip bankroto administratoriui nebuvo perduotas joks turtas, tik popieriai. Paskui jis sulaukė pastatų (*duomenys neskelbtini*) savininko A. J. skambučio, kuris pasakė, kad jo patalpose guli kalnai šiukšlių, reikia su jomis kažką daryti. G. M. buvo nustebęs. Nuvyko į vietą, vaikščiojo su A. J., J., aplinkosauga. Tai buvo 2013 m. pabaiga - 2014 m. pradžia. Tada jis pradėjo matyti vaizdą, kad atliekos, legaliai ir nelegaliai suvežtos, sukrautos. Atliekos turėjo būti laikomos patalpose, bet buvo laikomos ir lauke. Buvę darbuotojai kai ką pradėjo pasakoti. Aplinkosauga iki bankroto jau apie 13 kartų buvo įmonės vadovą baudusi dėl atliekų nesutvarkymo. Tada ji, G. M., pradėjo pulti. Jis tyrė įmonės dokumentaciją, matė, kad visai neatitinka realybės - parašyta turtas, o realiai atliekos, debitorius tampa kreditoriumi ir pan. Visi finansiniai duomenys išmėtyti, suklastoti, mano, kad taip buvo daroma specialiai. Jie patys jam sakė, kad stengėsi išvengti bankroto iškėlimo, todėl finansiniai duomenys buvo parodomi gražiau. Buvo kreiptasi dėl ikiteisminio tyrimo, daromas finansinis auditas visos dokumentacijos, išvada padaryta, kad suklastota, neteisinga. Kreiptasi į ekonominę policiją, FNTT, rezultatas nulis. 2015 m. iškelta tyčinio bankroto byla, tačiau tai apskundžiama dėl formalumų, užtrunka apie 2 metus, praeina per visas instancijas. Nustatyta, kad bankrotas tyčinis, paaiškėja neteisėti veiksmai, kaip pažymų išdavinėjimas už pinigus, klastojimas kiekių ir pan. Apie tai pranešama prokuratūrai, dokumentacija perduodama ekonominei policijai. Yra specialisto išvados, kad padaryta daug pažeidimų, nėra perduota atliekų tvarkymo žurnalai, kiti dokumentai, klaidinga buhalterinė apskaita. Įmonės vadovas V. Č. nubaudžiamas dėl klaidingos apskaitos. 2018 m. liepos mėn. jau aišku, kad visa buhalterija neteisinga. „L“ yra atliekų tvarkymo įmonė, taigi jai galioja tam tikri reikalavimai, ji turi turėti leidimus, kur nurodoma, kiek galima laikyti atliekų, kokiais kodais, negalima jų viršyti. Turi turėtų atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo planą. Dokumentuose parašyta, kad atliekų maži kiekiai, bet realiai yra dideli kiekiai, kad kažkas išveš atliekas, kad įranga, priklausanti įmonei, bus parduota, iš tų pinigų atsiskaitoma, bet įrangos nėra, ji išgaravo iki bankroto. Jis, kaip bankroto administratorius, nieko negali padaryti. Aplinkosaugos institucijos, inspektorius A. B., nuo pat įmonės gyvavimo pradžios kontroliavo įmonę, skyrė baudas. Nesukontroliavo, nes susidarė tris kartus didesni atliekų kiekiai, nei buvo leidžiama. Tada aplinkosauga pradėjo pulti G. M. Jam skyrė privalomuosius nurodymus, nuo 7 iki 10, buvo procesai administraciniuose teismuose. Visų leitmotyvas tas pats - jis, kaip bankroto administratorius, privalo sutvarkyti atliekas pagal Atliekų tvarkymo įstatymą, bankroto įstatymą, gauti pažymą apie sutvarkytas atliekas. Tik gavus tokią pažymą teismas priima sprendimą dėl įmonės pabaigos. Jis susipažino su teismų praktika, metodikomis, suprato, kad negali išvengti privalomųjų nurodymų, privalo sutvarkyti atliekas. Motyvas, kad neturi lėšų, atmetamas. Aplinkosauga turi stiprų ginklą -

privalomuosius nurodymus, o jis buvo priverstas važinėti į teismus, bylinėtis, nemalonu. Suprato, kad atliekas kažkaip privalės sutvarkyti. Teismai ne kartą jam skyrė baudas, pernai metais paskutinės baudos Kauno administracinio teismo du kartus po 2 600 eurų. Nors šioje byloje tai traktuojama kaip turtas, teismas ne kartą pasijuokė, pasakė, kad tai ne turtas, o atliekos, o po 8 metų transformacija į turtą vargiai galima. Jis irgi taip mano. Finale administratorius paliekamas su atliekomis vienas, jam nėra ką daryti, jis baudžiamas, skundžiamas. G. M. kreipėsi į visas įmanomas instancijas - Seimą, aplinkosaugą, ministerijas - ne vieną kartą. Kiekvieną kartą jam atsakoma, kad valstybė lėšų nesuteiks, pagal įstatymą jis privalo sutvarkyti atliekas ir pateikti pažymą. Vyko ne vienas savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos posėdis, ir (*duomenys neskelbtini*) savivaldybė, (*duomenys neskelbtini*) bendruomenė visur kreipėsi, atsakymo analogiškai, kad privalo tvarkyti įmonės vadovas, jam nesant - bankroto administratorius, dingus jam - patalpų savininkas, tik dingus patalpų savininkui, valstybė kažką galvos. Taip jau 8 metai. Ką jis gali padaryti tokioje situacijoje - tik prisiteisti žalos atlyginimą iš tyčinio bankroto kaltininkų. Jis pats savo jėgomis tai padarė, 2019 m. pareiškė ieškinį dėl būsimos žalos atlyginimo. Įtraukė žalos kaltininkus - įmonės vadovus, akcininkus, kontroliavusias institucijas (pastaroji dalis išskirta į administracinę bylą). NAGRINĖJIMAS užtruko ilgai, išsamiai, buvo apklausta daug asmenų. Jis ieško žalos atlyginimo ne sau, o atliekoms sutvarkyti, bet tada buvo pradėta jį persekioti ir šmeižti. „K“ SA, Lenkijos kompanija, atsakovai žalos atlyginimo byloje, yra turtinga kompanija, tačiau pati atliekų išsivežti kažkodėl nepanoro. Vykstant bylinėjimuisi dėl žalos atlyginimo, tie patys asmenys pasisamdė advokatų kontorą, kurie nebandė tartis dėl taikos, o ne kartą bandė priversti jį atsisakyti ieškinio Lenkijos atstovams. Nepaklusus, jis buvo užverstas skundais, per metus 8 skundai vien bankroto departamentui, šantažas, galima sakyti. Tada prasidėjo veikimas per ikiteisminio tyrimo pareigūnus - kratos ir kt. Jis pateikė visus dokumentus, paaiškinimus tyrėjai, prokurorei. Tyrėja atsakė, kad jai neįdomu civilinių teismų sprendimai. Viskas vyko chronologiškai: artėjant lemiamam mūšiui civilinėje byloje - kratos, įtarimai, prašoma jį nušalinti, artėjant apeliaciniam procesui, jis jau įtariamasis. Eilės procesų, bandoma stabdyti pinigų išieškojimą. Po pasakymų, kad prašom mokėti, po valandos atsiranda kaltinamasis aktas šioje byloje. Sutapimas? Šiuo metu paskirtas kitas bankroto administratorius, o jo 8 metų triūsas vainikuojamas kaltinamuoju aktu.

Su D. U. buvo anksčiau pažįstamas, turėjo darbinių santykių. D. U. įmonė „V“ yra trumpai turėjusi UAB „Ve“ akcijų, G. M. tuo metu buvo UAB „Ve“ direktorius, jis atėjo, kaip samdomas direktorius. Kad D. U. įsigijo patalpas iš A. J., jis sužinojo gal metai po bankroto pradžios. D. U. jo neklausė dėl patalpų įsigijimo, bet jis nebūtų rekomendavęs įsigyti. Įgaliojimą D. U., t. y. tuometiniam patalpų savininkui, jis išrašė aplinkosaugos specialisto A. B. prašymu. Šis eilinį kartą ketino įteikti jam, G. M., privalomąjį nurodymą, paskyrė datą, kada atvykti į (*duomenys neskelbtini*) jo pasiimti. Jis tuo laiku turėjo kreditorių susirinkimą, paskambino, kad fiziškai negali atvykti. Jam A. B. pasakė, kad pas jį žada užvažiuoti patalpų savininkas, jis irgi iš Vilniaus, perduos tau, tik išrašyk įgaliojimą. Jis išrašė įgaliojimą pagal šabloninę formą, išsiuntė el. paštu A. B. Pats įgaliojimas D. U. nebuvo atiduotas, taip ir liko pas jį, G. M., nebuvo naudotas, nešiotas. Tai vienkartinis atvejis, vienam veiksmui - paimti privalomąjį nurodymą. Su tuo įgaliojimu D. U. daugiau jokių veiksmų neatliko ir negalėjo atlikti, nes to įgaliojimo neturėjo, be to, atlikti bankroto administratoriaus funkcijas gali tik licencijuotas asmuo. Bankrutuojanti įmonė ir negali turėti dviejų įgaliotų asmenų. Nežino, kodėl D. U. kituose patikrinimo aktuose nurodytas kaip UAB „Ve“ atstovas, jis pats nevisuose patikrinimuose dalyvaudavo, o D. U. dalyvaudavo kaip patalpų savininkas.

Dėl kaltinimo turto švaistymu, jam nelogiška atrodo, kai atliekų tvarkymas pagal įstatymą prilyginamas turto švaistymui. Atliekų tvarkymas privalomas, ne vienkartinis įpareigojimas, jis privalo kiek išgali tvarkyti, parodyti, kad bent dalį sutvarkė, tada gal bus atokvėpis nuo nepaliaujamų nuobaudų. Jis šiuo atveju tvarkė atliekas, nes už jų netvarkymą baudžiama. Atliekos buvo sutvarkytos optimaliausiu, pigiausiu būdu. Ši atliekų dalis yra perduota UAB „V“ kaip atliekų tvarkytojui oficialiai atliekų tvarkymui, ji yra sutvarkyta. Aplinkosauga pabrėžė, kad sutvarkyta tinkamai. Civilinėje byloje teismas taip pat pripažino, kad UAB „V“ sutvarkė nurodytą kiekį atliekų. Taigi, bent dalinai buvo įvykdyti aplinkosaugos, teismų reikalavimai. Atliekų tvarkymo

įstatymas reglamentuoja, kas yra atliekų tvarkymas, kaip tai daroma, kas tai daro. Atliekų tvarkymas - arba perdavimas atliekų tvarkytojui, arba pridavimas į galutinį utilizavimo tašką - gamyklą, kuri perdirbs, ar sąvartyną, kuris priims. Pasirinkimas yra tik toks. Sąvartyno kaina šiuo metu 80 eurų už toną, atliekų yra apie 5000 tonų, tai čia milijonai gaunasi, net be transporto kaštų. Pervežti į kažkokį atliekų tvarkymo centrą jis negali, nes per 8 metus nėra gavęs nei vieno pasiūlymo priimti atliekas. Prasidėjus bankroto procesui atliekančias perdirbančių įmonių atstovai buvo atvykę, domėjosi, gal bankrutuojanti įmonė palikusi perdirbamo stiklo, tačiau deja, visi nusivylė, nes pamatė šiukšles. Tą patį mato ir jis, ir kiekvienas normalus žmogus, kad tai šiukšlės. Viskas, kas teritorijoje, yra atliekos, suteikti atliekų kodai. Jo, aplinkosaugos nuomones, yra gal keletas krūvų, kurios gal daugiau išvalytos, galbūt tinkamos tolimesniam perdirbimui, tų krūvų jam liepta neliesti, nes jos gal šiek tiek vertingos. Visa kita, anot aplinkosaugos ekspertų, yra šiukšlės. Didžiausia perdirbanti stiklą gamykla yra „K“, tai jų technologai buvo atvykę į *(duomenys neskelbtini)* aplinkosaugos prašymu, jų vyr. technologė parašė išvadą, kad jos yra gausiai užterštos keramika, jog jas panaudotų, reikalinga jas papildomai apdoroti: „<...> Šiuo metu turime didelį kiekį stiklo pakuotės duženų, todėl pirkti šias stiklo atliekas neplanuojame <...>“. Perdirbėjai vertina ir tinkamumą perdirbti, ir transportavimo kaštus, mato, kad neapsimoka siųsti technikos, krauti, vežti. Ir tų minėtų krūvų, kurios šiuo metu dar atrodo labiau išvalytos, ir jų nenori imti, jei jis atvežtų, tada priimtų, o patys perdirbėjai nenori vežtis, nes tai irgi išlaidos. Taigi į sąvartyną perduoti reikia milijonų, perdirbėjai atsisako paimti, lieka paskutinis variantas - perdavimas atliekų tvarkytojui, t. y. asmeniui, turinčiam teisę tvarkyti atliekas, ir gavimas iš jo pažymos apie atliekų sutvarkymą. Tai reiškia, kad jis negali perduoti atliekų bet kam. Tik gavęs pažymą apie tinkamą atliekų sutvarkymą, esi ramus, kad atliekos sutvarkytos tinkamai, neišpiltos kur į pamiškę. Ši pareiga jam numatyta tiek Atliekų tvarkymo įstatyme, tiek bankroto įstatyme. UAB „V“ buvo pasirinkta todėl, kad tvarkymo kaina buvo mažiausia. Ji, kaip patalpų savininkas, sutvarkė už mažesnę kainą, nei savikaina. Atliekų tvarkytojų įvardytos kainos nuo 70 iki 200 eurų už toną, o UAB „V“ gavosi 24 eurai už toną. Tai patvirtina ir audito išvada, ir teismo ekspertės išvada, kurias jis pateikė. Pigi UAB „V“ tvarkymo kaina padarė ir meškos paslaugą civilinėje byloje, nes teismas tai vertino ir mažindamas priteistą sumą, nevertino, kad tvarkė patalpų savininkas, todėl pigiau kainavo. Jei UAB „V“ būtų sutikusi visas atliekas taip sutvarkyti, būtų sutikęs, bet tas tvarkymas per brangus atliekų tvarkytojui, kuris tvarko į minusą, negaudamas pinigų už tvarkymą. Negali pasakyti, kieno iniciatyva buvo nuspręsta sutvarkyti dalį atliekų, kas pasiūlė būtent tas atliekas sutvarkyti. Tvarkomos buvo tos atliekos, kurios buvo užvertusios įvažiavimą, servitutinį pravažiavimą į kažkokio ūkininko pastatus keliuką, nes jų neišvalius nepateksi giliau. Mano, kad UAB „V“, kaip patalpų savininkas, turėjo atlaisvinti tą keliuką. Atliekų sutvarkymas buvo įformintas atliekų perdavimo-priėmimo aktais. Jis pats atliekų krovime, vežime nedalyvavo. Dar dalis atliekų buvo perduota UAB „Ž“, tai buvo pavojingos atliekos, nuodingumas viršijantis leistinas normas tūkstančius kartų, todėl tik gavęs išvadas apie pavojingumą ėmėsi veiksmų, tokių atliekų netvarkymas užtrauktų ir baudžiamąją atsakomybę. Apie būtinybę tvarkyti atliekas jis ne kartą informavo ir kreditorių susirinkimą, pradžioje buvo svarstoma, kad gal pelningai galima bus realizuoti, bet negavo pasiūlymų perimti atliekas. Bankroto proceso metu numatomas išlaidas - atlyginimą administratoriui, teisinės išlaidas, kitas, tvirtina kreditorių susirinkimas. Jei bankroto metu gaunamos kažkokios pajamos, jos naudojamos pagal kreditorių susirinkimo patvirtintą sąmatą - atlyginimams, kitoms išlaidoms.

Kaltinamasis D. U., apklaustas teisiama jame posėdyje, parodė, kad visas šis dalykas prasidėjo nuo 2013 m., kai jis dirbdamas kitoje įmonėje pirmą kartą pateko į „L“ teritoriją, kur ieškojo kitos bankrutavusios įmonės turto. Ten susipažino su A. J. ir V. Č., įmonė buvo veikianti, bet situacija buvo apgailėtina. Su A. J. draugiškai bendravo, šis sakė, kad pavargo kovoti, nes atliekos netvarkomos, aplinkosauga spaudžia, mokesčių nemoka. Tada jis užsiminė A. J., kad irgi tvarko atliekas. A. J. paprašė sąmatos, kiek kainuotų tas atliekas sutvarkyti. Sąmata buvo paskaičiuota, jis sudarė sutartį dėl atliekų tvarkymo, bet sutartis nebuvo vykdoma, nes nebuvo avansinio mokėjimo. Jis sakė A. J., kad privalo tvarkyti įmonė. Paskui kažkaip nutrūko bendravimas. Po kažkiek laiko A. J. paskambino ir pasakė, kad jam trūko kantrybė, paklausė, ar jam

būtų įdomu įsigyti tas patalpas. Pradžioje kaina buvo neadekvati, bet vystyti kokiai nors gamybai ar pramonei ideali vieta buvo. A. J. buvo ligotas, bijojo, kad patalpų savininkai turės tvarkyti atliekas, spaudė A. B., žmogus buvo didelėje panikoje. Jis (D. U.) gal ir pasinaudojo tokia situacija. Jie sutarė dėl optimalios kainos, patalpas, kurių vertė tai dienai buvo 250 000 litų, nupirko už 10 000 litų. D. U. prisiėmė riziką, kad jei kas būtų, savo kaštais tvarkys tas atliekas ir jokių pretenzijų nereikš. J. Bendru sutarimu buvo įtraukta į pirkimo-pardavimo sutartį UAB „V“ lokalinė sąmata, kad matytųsi, kokie skaičiai ir kad jis žino, kad perka patalpas ir jose yra atliekos. Žinojo atliekų sutvarkymo kainą, bet tvarkydamas savo lėšomis ir sąnaudomis, taupyty, galėtų sutvarkyti pigiau. Pirkdamas žinojo įstatymus, kad yra įmonės veiklos nutraukimo planas, garantijos ir draudimai. Taip tos patalpos atsirado pas D. U. Pirminė mintis buvo, kad UAB „V“ tas patalpas aptvarkys ir paleis nuomai, tai dienai buvo apie 5000-7000 litų nuomos kainos, šiai dienai kainos yra 5000-8000 eurai. Norėjo kuo greičiau atlaisvinti tas patalpas ir išnuomoti, arba padarius investicinį projektą sutvarkyti jas ir parduoti. Jis jau žinojo, kad „L“ bankrutavo, girdėjo, kad lenkai skubėjo išsivežti įrenginius, jam A. J. buvo papasakojęs. Įsigijęs patalpas pratęsė nuomą su bankroto administratoriumi 3 metams, tai yra pakankamas laikas atliekoms susitvarkyti ir atlaisvinti teritoriją. Žinojo, kad pagal įstatymus bešeimininkes atliekas turi tvarkyti patalpų savininkas, todėl jam buvo reikalinga nuomos sutartis, kad jam netektų prievolė tvarkyti atliekas. Čia prasideda niuansai, bankroto administratorius prasitęsia nuomos sutartį, supažindina, kad įmonėje nėra visų dokumentų, kad yra kreipiamasi dėl tyčinio bankroto, kad yra atliekami auditai, kad tai dienai neturi lėšų atliekų tvarkymui ir viskas stovi vietoje. Tada prasideda kiti reikalai – priešgaisrinės apsaugos pretenzijos, kad negali privažiuoti į teritoriją, nes ji yra užkrauta, bendruomenės spaudimas, kaimynas ūkininkas, kuris greta turi saugomą metalinį angarą, kur saugomi grūdai, taip pat negali patekti. D. U. spaudžia bankroto administratorių kuo greičiau tvarkyti atliekas, inspektoriams sako, kad jie imtųsi kažkokių veiksmų. Bet niekas nieko nedarė, inspektorius A. B. bandė bet kokia kaina pridengti savo 6 metų neveiklumą. Jis matė, kaip iki bankroto ta įmonė dirbo, kad didžioji dalis produkcijos išvažiuodavo į Lenkiją, pas atsakovo atstovą, kuris inicijavo šį ikiteisminį tyrimą, o atliekos, kurios nebetinkamos tolimesniam perdirbimui, buvo laidojamos šioje teritorijoje ir jos patalpose. Mynė institucijų, gamyklų, perdirbėjų slenksčius, galų gale rado sprendimą, kaip bent jau dalį tų atliekų tvarkyti, kad galėtų „K“ ir „S“ bandyti priimti, nes jie tuo metu turėjo didelius užsakymus ir galėjo maišyti tas atliekas, kad koncentracija būtų mažesnė ir produkciją pagaminti. Buvo konsultuotasi su tais aplinkos apsaugos inspektoriais, kaip tai teisėtai ir teisingai padaryti. Bankroto administratorius buvo supažindintas su planais, klausta, ar D. U. gali tas atliekas tvarkyti, nes administratorius tai dienai tokių lėšų neturėjo. Jis ėmėsi tų atliekų tvarkymo, buvo suorganizuoti ir krovėjai, ir vežėjai, ir tvarkytojai, buvo ir aplinkos apsaugos departamento darbuotojai informuoti. Buvo sutvarkoma dalis tų atliekų, nuvežta į „K“, „S“. Stiklas yra specifinė atlieka, „S“ paskutinį automobilį grąžino, automobilinis stiklas tolimesniam perdirbimui yra netinkamas. Bandė derinti, kad į Kauno regiono sąvartyną būtų vežamos tos atliekos, bet tas sąvartynas tokių atliekų kodų neturi. Vėl atsidadė aklavietėje. UAB „V“ turėjo atsiskaityti tiek su vežėjais, tiek su krovėjais, ne iš karto, bet atsiskaitė, ir savo sąnaudas patyrė. Tik vėliau dalį kompensavo „K“, kai perdirbėjai pasakė, kokie nuostoliai, tik tada jie galėjo dalį sumokėti už tą žaliavą. Ikiteisminio tyrimo metu buvo parodytos visos sąskaitos faktūros, visi mokėjimai, kad buvo apmokėta. Nebuvo apskaičiuotos jo įmonės išlaidos, jo važinėjimai ir derinimai, transportas, jo darbo užmokestis. Jo tikslas buvo kuo greičiau atlaisvinti patalpas, verslą daryti iš patalpų, o ne iš atliekų tvarkymo. Tai dienai atliekų rinkos vertė sutvarkymo buvo 60-70 litų tonai, o jei pavojingos, siekė ir 3500, ir 5000 litų tonai. Taigi jis atliekas sutvarkė neadekvačiai pigiai, nes jo interesas buvo atlaisvinti savo patalpas ir teritoriją. Mano, kad aplinkosaugos inspektorius (t. y. A. B.) davė melagingus parodymus, rašo prieštarlingus dokumentus, konstatuoja, kiek atliekų, rašo, kad galimai turi pridėtinę vertę. Nors buvo atvažiavę „K“ ekologės, sakė, kad netinkama perdirbimui. Mano, kad „L“ dirbo taip, kad surinktų kuo daugiau pinigų, inspektoriai netikrindavo, koks stiklas perdirbamas, buvo išrašomos pažymos apie sutvarkymą. Išsirinkdavo, kas gera ir parduodavo, o kita, kas turėdavo būti vežama į sąvartyną, palikdavo. Niekam neįdomu, kad apleisti pastatai ir guli atliekos. Kai jis rašo aplinkosaugai, kodėl nevykdomas veiklos nutraukimo planas, aplinkosaugos inspektoriai pradeda

teigti, kad galbūt UAB „V“ pirkto patalpas su atliekom, atliekos priklauso jai. Jis, kaip įmonės vadovas, buvo patrauktas administracinėn atsakomybėn, tačiau nuobauda panaikinta. Kaip inspektoriai tikrino įmonę, juk atliekos iš niekur neatsirado. Jos sumažėjo tik jo dėka, nes jis ėmėsi dalį jų tvarkyti. Sutvarkytų ir daugiau, jei turėtų daugiau pajamų. Mano, kad ikiteisminis tyrimas pradėtas tam, kad nušalintų bankroto administratorių, kuris jau nušalintas, paskirtas ne konkurso tvarka naujas, kuris nebeatstovauja kasaciniam atsakovų skundui, nepateikia atsiliepiamo nuo bankrutuojančios įmonės ir nebeatstovauja visų kreditorių ir valstybės interesų, kad tos atliekos būtų sutvarkytos. G. M. jis pažįsta jau daug metų, 2006-2007 metais jis dirbo su skolų išieškojimu, G. M. turėjo logistikos įmonę. Jokių dalykinių santykių nebuvo, kol nebuvo įsteigta UAB „V“. Jis su kitais partneriais įsteigdavo įmones, kad jas parduotų. Taip buvo įsteigta UAB „Ve“, vėliau ji buvo parduota. Daugiau jokių asmeninių ar verslo santykių neturi su G. M., bendrauja su juo kaip su „L“ bankroto administratoriumi. UAB „V“ užsiima įvairiomis veiklomis, tame tarpe ir atliekų tvarkymu. Dėl kaltinime nurodyto įgaliojimo paaiškina, kad vienu metu bankroto administratorius G. M. negalėjo atvažiuoti į patikrinimą, o A. B. sakė, kad reikės G. M. perduoti dokumentus, todėl D. U. prašė G. M. surašyti įgaliojimą, persiųsti A. B., kad galėtų paimti dokumentus ir perduoti. Jis pats to įgaliojimo nematė. Niekada neveikė bankrutuojančios įmonės vardu, veikė tik kaip įmonės „V“ savininkas, kaip atliekų tvarkytojas, o atliekas tvarkė, kai jas jam perdavė bankroto administratorius, kad galėtų jas nuvežti tolimesniam tvarkytojui. Atliekų tvarkymas buvo įformintas priėmimo - perdavimo aktu, pagal Aplinkos apsaugos įstatymą atliekos buvo perduotos atliekų tvarkytojui, UAB „V“ buvo registruota atliekų tvarkytojų registre, taigi galėjo vežti atliekas galutiniams atliekų tvarkytojams. Sutarties su BUAB „L“ nesudarė, nes įstatymas jo neįpareigoja to daryti. Išvežta buvo ta dalis atliekų, kurios užėmė servitutinį kelią, pravažiuojimą iki tolimesnių patalpų, ūkininko sklypo. Byloje esančiose nuotraukose (t. 5, b. l. 14,15) matyti skirtumas, kas ir buvo išvežta. Jis samdė M. L. įmonę kaip tarpininką, kuris persamdė transportą, organizavo logistiką, veikė kaip ekspeditorius. Ši įmonė užsiima sunkiųjų vilkikų ekspedijavimu, kurie veža birius krovinius. Dėl ko gavosi žema kaina, nes jis M. L. pažįsta daug metų ir jis jam organizuodavo pakeleivinius transportus. B. įmonė „A“ su savo technika darė krovos ir teritorijos atlaisvinimo darbus, organizavo transporto ir technikos atvežimą į teritoriją. Jiems važiuoti reikėjo iš Vilniaus, taigi susidaro kaštai. M. L. vežė iš tos teritorijos, o B. įmonė turėjo atlaisvinti kelią ir išvalyti, kad galėtų privažiuoti vilkikai, apsisukti, ir krovė stiklą į M. L. transportą. Su M. L. dirbo 2015 m. rugsėjo ir gruodžio mėn. B. įmonė sukraudavo tas medžiagas, ką vežė M. L. 2016 m. B. įmonė „A“ tvarkė atliekas ir padarė kelią transportui, atliko krovos darbus ir sustūmė tas atliekas, padarė kelią, kad galėtų atvažiuoti vilkikai ir galėtų krauti. Jie vežė gal į „S“, bet tiksliai nepamena. Sąskaitos gal buvo išrašytos vėliau, buvo draugiški susitarimai, nebūtinai turi būti išrašomos tą pačią dieną. Su šiomis įmonėmis jis atsiskaitė. Ką gavo iš „K“ ir „S“, apie 13 000 eurų, minusavo iš šių patirtų sąnaudų, ir likusį skirtumą reikalauja padengti bankroto administratorių. Jis neskaičiuoja savo įmonės sąnaudų, organizacinių darbų. Atliekų priėmimo - perdavimo aktai buvo sudaryti vėliau, nei atliekos buvo realiai išvežtos, tai yra normali praktika, nes toje teritorijose nėra svarstyklių, tik galutiniame taške atvežus atliekas jos yra pasveriamos su atitinkama įranga ir surašomas toks aktas. Jis dalyvavo visuose teritorijos patikrinimuose, norėjo žinoti, kokia situacija, kokie sprendimai. Patikrinimuose dalyvavo kaip patalpų savininkas, pasirašydavo aktus, nes ten buvo nurodyta jo pavardė, negali paaiškinti, kodėl jis nurodytas, kaip UAB „Ve“ atstovas, aktus surašydavo A. B., ne jis.

Liudytojas M. L., apklaustas teisiamaajame posėdyje, parodė, kad pažįsta D. U., susipažino senokai, statybose, vėliau santykiai nutrūko, paskui vėl susijė. Juos siejo darbiniai reikalai. Jis užsiėmė transportu, tokia veikla prasidėjo maždaug prieš 15 metų. Dirbo su B., V. Č., įmone „L“, vežiojo jiems stiklą į Kauną, iš Latvijos į Lietuvą ir pan. Galiausiai įmonė bankrutavo, liko nedidelė skola. Jam žinoma vieta (*duomenys neskelbtini*) rajone. Yra buvęs ten dar prie V. Č. Jau iškėlus bankroto bylą 2015 m. rugsėjo mėn. ir gruodžio mėn. vežė iš ten stiklo atliekas ar kažką panašaus pagal susitarimą su D. U. Stiklu to nepavadintų, ten buvo šiukšlės. Nepamena, kad D. U. jį rado. Sutiko vežti, nes turėjo didelę skylę biudžete. Su D. U. rodos buvo tartasi, kad jei reikės transporto šis kreipsis. Iš anksto dėl tikslaus kiekio nesitarė, pvz., rugsėjo mėnesį nežinojo, kad

reikės vežti ir gruodį. Bet prieš užsakydamas transportą jau maždaug žinodavo apimtis. M. L. surasdavo transportą, nurodydavo, kur važiuoti. Pakrovime nedalyvavo, teritorijoje tuo metu nebuvo. Jam atrodo, kad krovimą organizuodavo D. U., krovimas į jo (M. L.) darbą neįėjo. Neatsimena, ar kalbėjo su D. U., kodėl reikia vežti atliekas, jam svarbu buvo, kad būtų apmokėta. Be D. U. daugiau su niekuo nebendravo. Jis samdė vežėjus, užsidėjo antkainį, į kurį įeina pelno mokestis, administravimo išlaidos. Su juo buvo atsiskaityta, atsiskaitė, rodos, D. U. įmonė. Tuo metu jam tai buvo įprasta veikla. Nepamena, ar buvo rašytinis susitarimas, jis žodžio žmogus.

Liudytojas T. B., apklaustas teisiama jame posėdyje, parodė, kad D. U. pažįsta nuo 2014 m. ar 2015 m., pusiau darbiniai santykiai. Vežė atliekas iš (*duomenys neskelbtini*), jei neklęsta, 2016 m. Jie samdė pakrovimo techniką, išvežinėjo atliekas ir tvarkė teritoriją. Užsakovas buvo UAB „V“, bendravo tik su D. U. Buvo prašyta sutvarkyti tą teritoriją, ten visur buvo stiklai, atliekos, reikėjo sustumdyti, išvežti, pakrauti į automobilius. Pradžioje susitarė sutvarkyti maksimaliai, kiek galima. Reikėjo išvežti atliekas, nes ten buvo žaliavinis stiklas, kuris turėjo būti paliekamas, tiesiog jį reikėjo perstumdyti iš vienos vietos į kitą. D. U. parodė, iš kurios vietos reikia išvežti. Atrodo dalį į Kauną ir į Druskininkus. Į paslaugų kainą įėjo pervežimas, pakrovimas, atliekų sustumdymas, sutvarkymas, kažkas buvo išvežinėjama iš patalpų, tvarkymas, šlavimai ir pan. Neatsimena, ar detalizavo atskirų paslaugų įkainius. Tiksliai nepasakys, kokią dalį paslaugų sudarė pervežimas, krovimas, tvarkymas. Bendravimas dėl to objekto baigėsi, nes buvo sutvarkytos atliekos. Ten liko kažkokia žaliava, ne atliekos, bet geras produktas, ar kažkas, ko negalima utilizuoti. Jis pats teritorijoje buvo, bet nežino, kiek liko atliekų po jų tvarkymo. Galbūt nutrūko bendravimas ir dėl finansinių dalykų, nes buvo sumokėta, bet ne viskas, buvo likutis, bet po to D. U. atsiskaitė su jo broliu, jis to nežinojo (įmonės realus savininkas yra jo brolis, bet brolis visame tame net nedalyvavo, visam šiam reikalui vadovavo T. B.). Su jų įmone buvo atsiskaityta pilnai, atsiskaitė UAB „V“. Neatsimena, ar buvo sudaryta sutartis, jos neturi, yra tik pridavimo aktas ir sąskaita.

Liudytoja D. J., apklausta teisiama jame posėdyje, parodė, kad jos vyras pirko pastatus (*duomenys neskelbtini*) ketindamas plėsti verslą. Kurį laiką pastatai buvo nenaudojami. Po kiek laiko du vyriškiai, vienas jų V. Č., pasiūlė jos vyrui nuomotis tuos pastatus. Buvo sudaryta sutartis su viena įmone, vėliau kita – „L“. Sutartis registruota, buvo susitarta, kad įmonė turės visus leidimus, atsakys prieš visas institucijas. Po kiek laiko nuomininkas pradėjo nebemokėti nuomos mokesčio, neleisdavo įvažiuoti į teritoriją ir pan., prasidėjo problemos. Kelis kartus buvo kreiptasi į teismą dėl nuomos mokesčio, po kažkiek sumokėdavo. Pamatė, kad teritorijoje atliekos, kurių ten neturėjo būti. Buvo sutarta, kad bus pervežamas ir perdirbamas stiklas, o ten baisu buvo, kas suvežta. Net pastatai sugriauti. Buvo kenksmingos atliekos. Vilūnų kaime visi mato, sakė darbuotojai ten neiti, nes primesta gyvsidabrio, liuminescencinių lempų. Vyras kreipėsi, kiek kainuotų išvežti, tai preliminarai paskaičiavo milijonus. Gali būti, kas paskaičiavo preliminarai virš 1 mln., kaip ji sakė ikiteisminio tyrimo metu. Buvo atvykę ir aplinkosauga, žurnalistai, teko bendrauti su bankroto administratoriumi, yra mačiusi G. M., D. U. Paskui jos vyras pardavė pastatus UAB „V“. Kaina buvo simbolinė, nes ten šiukšlės. Jiedu su vyru pasitarė, kad geriau parduoti įmonei, kuri sugebės išvalyti viską, nes jiems rūpėjo, kad būtų sutvarkytos šiukšlės. Dėl pardavimo bendravo jos vyras, ji buvo sutikusi D. U. pas notarą. D. U. tikrai matė tas šiukšles, negalėjo nematyti, nes ten kalnai. Sutiko pirkti su visom šiukšlėm. Jokio turto ten nebuvo, tik šiukšlės. Neklausė D. U., ką jis ketina daryti su pastatais. Jiems buvo svarbu kažkaip susitarti, nes aplinkosauga jiems sakė susitvarkyti teritoriją.

Liudytojas A. B., apklaustas teisiama jame posėdyje, parodė, kad yra Kauno aplinkos kokybės kontrolės vyr. specialistas. Įmonė (*duomenys neskelbtini*) veiklą pradėjo nuo turbūt 2009 m., vykdė stiklo rūšiavimo, perdirbimo darbus, leidimas buvo išduotas veiklą vykdyti viduje, patalpose. Pagrindinis pažeidimas buvo tai, kad jie neturėjo teisės laikyti kieme atliekų, bet laikė. Buvo kontroliuojama, buvo rašomi privalomi nurodymai pašalinti atliekas nuo teritorijos, buvo skiriamos administracinės baudos, kol įmonė 2013 m. bankrutavo. Kai įmonė bankrutavo, liko šiukšlių – stiklo smulkinto, maišyto stiklo, langų stiklo, pakuotės, buteliai, t. y. įvairaus stiklo buvo. Kiek jo maždaug galėjo būti, tai yra patikrinimo aktuose nurodytas preliminarus kiekis, nustatytas

matavimo būdu 2015 m. Negali pasakyti, kokie būtų šių apie atliekų sutvarkymo kaštai, yra teismo sprendimas, juo remtųsi. Yra veiklos nutraukimo planas, jis įsigalioja nuo įmonės bankroto, bet šiuo atveju jis nevykdomas. Patikrinimų metu jis pats vykdavo į teritoriją. Pagrindė tikrindavo teritoriją, nors pastatų savininkas buvo pasikeitęs, atliekos visos priklausė „L“. Tikrindavo, ar nėra pasikeitimų, ar neprivežta daugiau. Atliekos priklausė „L“, buvo paskirtas bankroto administratorius, jis atsakingas už sutvarkymą. Telefonu bendraudavo su bankroto administratoriumi, fiziškai šis neatvykdavo į patikrinimą. Kartais patikrinimo metu būdavo dabartinis pastatų savininkas – D. U. iš UAB „V“. Kažkada pačioje pradžioje bankroto D. U. pateikė įgaliojimą, kad jis atstovauja UAB „Ve“. Įgaliojimas buvo rašytinis, kopija buvo. Įgaliojimo turinio neprisimena. O po to D. U. patikrinimuose dalyvaudavo kaip savininkas įmonės, kuri yra tų pastatų savininkas. Buvo atliktas neplaninis patikrinimas, nes reikėjo įsitikinti, kokie atliekų kiekiai yra. Negali pasakyti, ar buvo tinkamų perdirbti atliekų, nes pačios linijos perdirbimo nebuvo, ji buvo išvežta. O atsakyti, ką galima su atlieka daryti, tiksliai galėtų pasakyti tas, kuris žino technologinius procesus. Dalis ten buvusių atliekų tikrai buvo atvežta perdirbimui, akivaizdžiai matėsi, kad neperdirbtos, o tos, kurios susmulkintos, tai buvo įvairiai. Buvo visokių vertinimų, kad jos netinka perdirbimui arba dar reikia kartą perdirbti jas, jog jos galėtų būti kaip žaliava. Bet jis ne ekspertas, negali vertinti. Faktas yra, kad buvo teigiamą vertę turinčių atliekų, nes buvo išvežta 600 tonų į „K“ ir dar vieną įmonę. Kadangi „K“ skelbė, kad superka žaliavą, o ne priima šiaip, jis iš to padarė išvadą, kad jos turėjo teigiamą vertę. Žino, kas tas atliekas išvežė UAB „V“, bet kodėl „V“, nežino, jam dokumentų nepateikė. Šios atliekos sutvarkytos tinkamai, bankroto administratorius dėl jų tinkamai įvykdė savo pareigą, perdavė atliekas. Labai gerai matosi schemose lyginant 2015 m. su 2019 m., kiek tos krūvos sumažėjo. Jos buvo įvažiuojant, ant ribos, krūva pilta išilgai, tai nuo priekio visas tas ir buvo nuvežta. Po bankroto bylos iškėlimo buvo rašomi privalomi nurodymai ir protokolai pagrindė bankroto administratoriui – UAB „Ve“ arba jos atstovui G. M. Perduoti atliekas galima tik teisę jas tvarkyti turinčiam asmeniui. Tvarkyti atliekas gali tik atliekų tvarkytojas, kuris turi leidimą, yra registruotas atliekų tvarkymo registre, tvarkytojų registre, ir būtent tai veiklai. Leidime numatyta, kokias atliekas gali tvarkyti. Atliekų tvarkymui ir atliekų perdirbimui reikalingi atskiri leidimai. Kol yra bankroto administratorius, jis atsakingas už tų atliekų sutvarkymą. Jis ir turi sumokėti už atliekų tvarkymą. O kadangi „V“, pirkdama pastatus, žinojo ką perka, ji prisiėmė tas atliekas. Bankroto administratorius turėjo sutvarkyti atliekas, turėjo ieškoti įmonės, kuri gali sutvarkyti tas atliekas. Teritoriją reikia sutvarkyti. Dabar ji užteršta atliekomis. Dalis, kuri nebus tinkama perdirbti, sąvartynui netinka, nes nėra kodų, jog priimtų, į sąvartyną priimama tam tikru kodu. Buvo ir pavojingų atliekų, jos buvo sutvarkytos, išvežtos, atiduotos atliekų tvarkytojui „Ž“. Jas sutvarkė bankroto administratorius. Pavojingų atliekų sutvarkymo kaštai didesni. Šiuo metu atliekos ten vis dar yra. Rugsėjo 10 d. buvo patikrinimas, atliekų perėmimas iš vieno bankroto administratoriaus kitam bankroto administratoriui, buvo apžiūrima ta teritorija, fiksuojama antstolio, filmuota ir pan. UAB „L“ jie tikrino ir iki bankroto, pirmas patikrinimas 2009 m. ar 2010 m. Tikrinamas atliekų kiekis, ar laikosi leidimo sąlygų. Nėra metodikos kaip patikrinti atliekų kiekį, tikrina iš apskaitos, iš dokumentų, vizualiai. Įmonei yra išduotas leidimas, leidime yra nurodytos leidimo sąlygos, ką įmonė gali vykdyti. Yra atliekų tvarkymo techninis reglamentas, kurio irgi turi laikytis, sakykime, yra procesas numatytas, kiekiai. Lygiai taip pat yra veiklos nutraukimo planas, kuriame numatyti kiekiai. Reglamente yra ir veiklos nutraukimo planas. Nuo paskutinio planinio patikrinimo iki bankroto „L“ prisivežė atliekų, viršijo leistiną kiekį. Visa teritorija buvo užversta atliekomis, visas kiemas. Paskui vyko neplaninis patikrinimas, atsitiktinai sužinojo važiuodami pro šoną, kad nebėra rūšiavimo linijos. Įvertinti atliekas ir jų tinkamumą naudoti gali tik tvarkančių įmonių specialistai. Jeigu atliekas nuperka, tai jos turi teigiamą vertę. Jeigu už atliekas reikia mokėti, kad jas utilizuotų, tai jos turi neigiamą vertę. Jei atliekos tinkamos perdirbimui, tai kainuoja transportavimas, patiria sąnaudas, nebent atvažiuoja pats atliekų perdirbėjas ir pasiima tas atliekas. 2019 m. patikrinimo metu, kai darė paskutinį matavimą, atstovai iš „K“ dar matė kelias krūvas produkcijos, kurią galima panaudoti, jos ten yra iki šiol.

Liudytojas A. K., apklaustas teisiamajame posėdyje, parodė, kad yra Kaišiadorių aplinkos apsaugos inspekcijos viršininkas. *(duomenys neskelbtini)* UAB „L“ vykdė veiklą nuo 2009

m. Tuo metu jis dirbo inspektoriumi, vyr. specialistu, dirbo kolega A. B. Iki 2013 m. praktiškai nedalyvavo jų kontrolėje, nebent epizodiškai. Įmonė vykdė veiklą pagal taršos integruotos prevencijos ir kontrolės išduotą leidimą, vykdė atliekų tvarkytojo funkcijas. Kažkur 2013 m. sužinojo apie įmonės paskelbtą bankrotą. Kiek pamena, pažeidimų tikrai buvo daug, buvo skirtos baudos, buvo daug privalomų nurodymų. Kai tapo agentūros vedėju, susidūrė su šia bankrutuojančia įmone. Ėmėsi veiksmų, daugiau dalyvavo jo kolega (A. B.). Rašydavo privalomuosius nurodymus, darydavo patikrinimus. Problema buvo, kad sukauptos atliekos buvo laikomos netinkamai, lauke, leidimų sąlygos nevykdomos. Buvo įvairios stiklo atliekos, buvo automobilinio stiklo, plastmasės atliekų kiekiai, dar buvo kineskopų, kuriuos lygtai išvežė. Kažkoks kiekis buvo išvežtas. Kiek pamena, šį klausimą derino D. U., jis vis vežiojo tyrimams kažkokiams, kažkuri dalis atliekų buvo išvežta. Gal 2015 m. jie vertino kiekius atliekų, bandė su „K“ žiūrėti, ar galima atliekas panaudoti, bet gavo neigiamus atsakymus. Kai vyksta bankroto procedūra, atliekas privalo sutvarkyti bankroto administratorius iš esamų lėšų. Nežino, ar bankroto administratorius turėjo lėšų. Atliekos turi būti priduosos atliekų tvarkytojui perdirbimui panaudojimui, atiduotos teisę turinčioms sutvarkyti tas atliekas įmonėms. Žinoma, kad tai kainuoja. Dabar yra naujas bankroto administratorius, jam pirmenybė tvarkyti. Yra teorinė galimybė, kad gali tekti tvarkyti patalpų savininkui, kadangi jo teritorijoje, jo pastatuose, kuriuos jis nupirko matydamas tas atliekas. Kad būtų išduota pažyma apie sutvarkytas atliekas, tai reikia, kad UAB „V“ įrodytų, kad pateikė galutiniam atliekų tvarkytojui, kuris turėjo teisę sutvarkyti. O kad tik perėmė UAB „V“, tai neužtenka, nes jie neturi tokios teisės.

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos 2019 m. gruodžio 18 d. raštu Nr. (12.3)-AD5-22795 pateiktais duomenimis nuo 2013 m. lapkričio 14 d. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos Kaišiadorių aplinkos apsaugos inspekcija vykdydama kontrolę BUAB „L“ buvusiose gamybinėse patalpose ir teritorijoje, esančioje (*duomenys neskkelbtini*), atliko dešimt patikrinimų. Taip pat informavo, kad pagal turimus duomenis nuo 2015 metų iš BUAB „L“ buvusios gamybinės teritorijos, (*duomenys neskkelbtini*), išvežta ir perduota atliekų tvarkytojams (UAB „Ž“, UAB „K“, UAB „S“ ir UAB „E“) 630,50 t stiklo atliekų (t. 3, b. l. 110-112). Šiuo raštu pateiktos šių patikrinimo akto kopijos:

2014 m. gegužės 8 d. Patikrinimo aktas Nr. 40, kuriame nurodyta, kad BUAB „L“ gamybinėje teritorijoje saugomos iki įmonės bankroto bylos iškėlimo sukauptos stiklo, stiklo pakuotės, plastiko ir gumos bei kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos (įskaitant medžiagų mišinius). Atviroje kiemo teritorijoje ant kietos dangos maždaug 0,4 ha plote, sukauptos ir saugomos nerūšiuotos stiklo pakuotės atliekos, langų stiklas ir susmulkintas nerūšiuotas stiklas. Gamybinėje teritorijoje esančiose patalpose sukauptos plastiko, smulkios stiklo granulės ir kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos (įskaitant medžiagų mišinius). Įmonės teritorijoje saugomų atliekų tikslūs kiekiai nenustatyti. Stiklo ir stiklo pakuotės atliekos buvo įvežamos ir kaupiamos įmonės teritorijoje iki 2013 m. spalio 18 d., nors UAB „L“ jau nevykdė stiklo atliekų rūšiavimo, taip pat nevykdė ir atliekų apskaitos. Įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti bankroto bylą UAB „L“ įgijo bankrutuojančios įmonės statusą ir nutraukė ūkinę veiklą. Bankroto administratorius ėmėsi priemonių, kad stiklo, stiklo pakuotės ir kitos atliekos nepatektų į bankrutuojančios UAB „L“ gamybinę teritoriją. Taip pat bankroto administratorius ėmėsi priemonių, kad būtų išvežamos įmonės teritorijoje sukauptos stiklo pakuotės atliekos ir perduodamos stiklo perdirbėjams. Patikrinimo metu dalyvavo D. U. Patikrinimo metu pažeidimų nenustatyta (t. 3, b. l. 121-122).

2015 m. balandžio 23 d. Patikrinimo aktas Nr. KPS-36, kuriame nurodytos panašios kaip ir 2014 m. gegužės 8 d. akte nurodytos aplinkybės. Šiame akte nurodyta, kad atviroje kiemo teritorijoje ant kietos dangos maždaug 0,5 ha plote sukauptos ir saugomos nerūšiuotos stiklo pakuotės atliekos, langų stiklas ir susmulkintas nerūšiuotas stiklas. Patikrinimo metu dalyvavo D. U. Patikrinimo metu pažeidimų nenustatyta (t. 3, b. l. 123-124).

2015 m. rugsėjo 10 d. Pavedimas atlikti patikrinimą Nr. 36 ir Patikrinimo aktas Nr. KPS-114. Šiame Patikrinimo akte nurodyta, kad paskutinio patikrinimo metu (2015 m. balandžio 20 d.) pažeidimų nenustatyta. BUAB „L“ gamybinėje teritorijoje saugomos iki įmonės bankroto bylos iškėlimo sukauptos stiklo pakuotės, plastiko ir gumos bei kitos mechaninio atliekų

apdorojimo atliekos (įskaitant medžiagų mišinius). Atviroje kiemo teritorijoje, krūvose ant kietos dangos, sukaupotos ir saugomos nerūšiuotos stiklo pakuotės atliekos, langų stiklas, susmulkintas nerūšiuotas stiklas, plastiko atliekos ir kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos (įskaitant medžiagų mišinius). Pateikta lentelė su atviroje kiemo teritorijoje esančių stiklo atliekų paskaičiavimais, kurių bendras kiekis - 1953 t. Taip pat pateikta lentelė su gamybinės teritorijos esančiose patalpose sukaupto plastiko ir susmulkinto stiklo atliekų kiekiu, kuris bendrai sudaro 3190 t. Iš viso gamybinėje teritorijoje apytiksliai saugoma 5143 t stiklo, stiklo pakuotės, plastiko ir gumos bei kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekų. Taip pat nustatyta, kad gamybinėje teritorijoje šalia pastato sukrautos ir saugomos galimai pavojingos televizorių kineskopų mechaniškai apdorotos atliekos, kurių paskutinio planinio patikrinimo metu nebuvo nustatyta. Nurodyta įmonės bankroto administratoriui imtis priemonių, kad galimai pavojingos atliekos būtų pašalintos nuo teritorijos ir perduotos atliekas tvarkančiai įmonei. Patikrinimo metu dalyvavo D. U. (t. 3, b. l. 125-129).

2016 m. rugsėjo 26 d. Patikrinimo aktas Nr. 60 ir Pavedimas atlikti patikrinimą Nr. KPS-138. Šiame Patikrinimo akte nurodyta, kad BUAB „L“ gamybinėje teritorijoje saugomos iki įmonės bankroto bylos iškėlimo sukaupotos stiklo pakuotės, plastiko ir gumos atliekų apdorojimo (smulkinimo) atliekos ir kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos. Atliekos nėra tinkamos tolimesniam perdirbimui ar realizavimui, nes jose daug priemaišų. Saugomos atliekos galėtų būti identifikuojamos: kitaip neapibrėžtos atliekų mechaninio apdorojimo (pvz., rūšiavimo, smulkinimo, suslėgimo, granuliavimo) atliekos ir joms priskirtas atliekų kodas 19 12 12. Taip pat nustatyta, kad gamybinėje teritorijoje šalia pastato sukrauta ir saugoma apie 23 t galimai pavojingų televizorių kineskopų mechaniškai apdorotų atliekų, kurios turi būti perduotos atliekas tvarkančiai įmonei. Patikrinimo metu dalyvavo D. U. (t. 3, b. l. 130-133).

2017 m. sausio 27 d. Pavedimas atlikti patikrinimą Nr. 05 ir 2017 m. vasario 13 d. Patikrinimo aktas Nr. KPS-9. Šiame Patikrinimo akte nurodyta, kad po paskutinio patikrinimo BUAB „L“ buvusioje teritorijoje ir pastatuose laikomų atliekų kiekiai nepasikeitė. Patikrinimo akte pažymėta, kad BUAB „L“ bankroto administratoriaus UAB „Ve“ atstovas šiame neplaniniame patikrinime nedalyvavo (t. 3, b. l. 134-137).

2017 m. kovo 3 d. Pavedimas atlikti patikrinimą ir Patikrinimo aktas Nr. KPS-17. Šiame Patikrinimo akte nurodyta, kad po paskutinio patikrinimo BUAB „L“ buvusioje teritorijoje sumažėjo laikomų atliekų kiekiai. Iš teritorijos išvežta 13,6 t galimai pavojingų televizorių kineskopų mechaniškai apdorotų atliekų. Atliekos perduotos į UAB „Ž“ (2017 m. vasario 15 d. Pavojingų atliekų lydraštis ir Perdavimo priėmimo aktas - krovinio važtaraštis). BUAB „L“ bankroto administratoriaus UAB „Ve“ atstovas šiame neplaniniame patikrinime nedalyvavo (t. 3, b. l. 140-143).

2017 m. kovo 20 d. Patikrinimo aktas Nr. KPS-21. Šiame Patikrinimo akte nurodyta, kad buvo paimiti stiklo atliekų mėginiai iš BUAB „L“ teritorijoje išvežtų 13,6 t galimai pavojingų televizorių kineskopų mechaniškai apdorotų atliekų krūvos. Patikrinimo metu bankroto administratorius nedalyvavo (t. 3, b. l. 144-146).

2017 m. liepos 12 d. Patikrinimo aktas Nr. KPS-76 ir 2017 m. birželio 28 d. raštas Nr. KS-2-110. Šiame Patikrinimo akte nurodyta, kad UAB „V“ nuosavybės teise priklausančiuose pastatuose ir nuomojamuose iš valstybės žemės sklypuose saugomos prieš tai šioje teritorijoje veikusios, bet 2013 m. spalio 21 d. bankrutavusios UAB „L“ sukaupotos po mechaninio stiklo, stiklo pakuotės, plastiko, gumos atliekų apdorojimo (smulkinimo) atliekos ir kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos. Patikrinimo metu nebuvo pateikta dokumentacija, reikalinga objektyviai įvertinti situaciją dėl teritorijoje saugomų atliekų, t. y. nustatyti, ar įsigijusi pastatus (*duomenys neskelbtini*), UAB „V“ neperėmė ir dalies atliekų esančių pastatuose. Patikrinimo metu UAB „V“ atstovas D. U. parodė pastatų pirkimo - pardavimo sutartį, bet išsamiai susipažinti su jos turiniu neleido, jis teigė, kad sutartyje apie jokiais atliekas nėra šama (t. 3, b. l. 147-149).

2018 m. gruodžio 5 d. Patikrinimo aktas Nr. KPS-146. Šiame Patikrinimo akte nurodyta, kad UAB „V“ nuosavybės teise priklausančiuose pastatuose ir nuomojamuose iš valstybės žemės

sklypuose po paskutinio planinio patikrinimo (2017 m. liepos 12 d.) ūkinės veiklos valdymo požymių nenustatyta, vizualiai apžiūrėjus teritoriją, laikomų atliekų kiekiai nepakito. GPAIS nėra duomenų apie UAB „V“ veiklos metu 2018 m. sutvarkytas atliekas. UAB „V“ ūkinės veiklos, vykdomos (*duomenys neskkelbtini*), patikrinimas nebuvo atliekamas, todėl apie atliekų tvarkymo apskaitos netvarkymą ar netinkamą tvarkymą išvadas galima daryti tik atlikus išsamų įmonės ūkinės veiklos patikrinimą. Patikrinimo metu dalyvavo D. U. (t. 3, b. l. 150-151).

2019 m. lapkričio 14 d. Pavedimas atlikti patikrinimą ir 2019 m. gruodžio 5 d. Patikrinimo aktas Nr. KPS-164. Šio Patikrinimo metu geodezinio prietaisu SOUTH S82-V buvo atlikti atliekų krūvų tūrio matavimai 0,3955 ha žemės sklype, esančiame (*duomenys neskkelbtini*) ir 1,3586 ha kitos paskirties žemės sklype, esančiame (*duomenys neskkelbtini*). Pagal atliktus skaičiavimus nustatyta, kad iš viso teritorijoje krūvose laikoma 914,813 t tiko, stiklo pakuotės bei kitų mechaninio atliekų apdorojimo atliekų. Pastatuose, esančiuose (*duomenys neskkelbtini*), atliekų krūvų matavimai patikrinimo metu nebuvo atliekami, kadangi atliekų kiekiai pastatuose nuo 2015 m. rugsėjo 10 d. patikrinimo nesikeitė. Iš viso pastatuose laikoma 3190 t susmulkinto stiklo su smėliu ir plastiko atliekų (kiekiai nustatyti 2015 m. rugsėjo 10 d. patikrinimo metu). Patikrinimo akte nurodyta, kad nustatyta, jog 2015 m. iš šios teritorijos UAB „V“ išvežė 614,63 t komercinę vertę turinčių stiklo ir stiklo pakuotės atliekų, iš kurių 515,880 t stiklo (20 01 02) perdavė UAB „K“, 81,050 t stiklo (17 02 02) perdavė UAB „S“ ir 17,700 t stiklo pakuotės perdavė UAB „E“ (UAB „V“ 2017 m. kovo 23 d. Atliekų tvarkymo 2015 m. apskaitos ataskaita patikslinta). 2017 m. UAB „Ve“ perdavė UAB „Ž“ 15,870 t kitas mechaninio apdorojimo atliekas (19 12 11*). Pagal turimus duomenis nuo 2015 m. iš BUAB „L“ gamybinės teritorijos išvežta ir perduota atliekų tvarkytojui 630,50 t stiklo atliekų. Bendras laikomų atliekų kiekis teritorijoje ir pastatuose, esančiuose (*duomenys neskkelbtini*), gali siekti iki 2104-4512 t, iš kurių apie 61,164 t stiklo atliekų perdirus galima panaudoti stiklo pakuotės gamybai. Patikrinimo metu pateikta išvada, kad BUAB „L“ buvusioje gamybinėje teritorijoje, esančioje (*duomenys neskkelbtini*), laikoma krūvose 914,813 t stiklo, stiklo pakuotės ir kitų mechaninio atliekų apdorojimo atliekų nesilaikant Taršos integruotos ir prevencijos kontrolės leidimo Nr. 4/40 sąlygų. BUAB „L“ bankroto administratorius UAB „Ve“ nesiima priemonių, kad stiklo atliekos būtų pašalintos iš teritorijos, esančios minėtais adresais. Nurodyta pasikeitus BUAB „L“. Atliekų veiklos nutraukimo plane pateiktiems duomenims, BUAB „L“ turi pakeisti šį planą (t. 3, b. l. 155-159).

Tai pat Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdyba pateikė UAB „V“ Atliekų tvarkymo 2015 m. apskaitos ataskaitą, Pavojingų atliekų lydraštį, važtaraštį, 2017 m. gegužės 2 d. UAB „Ž“ išrašytą sąskaitą išankstiniam apmokėjimui (6866,75 Eur sumai) ir UAB „V“ pažymą (t. 3, b. l. 160-163).

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2020 m. gegužės 4 d. raštu Nr. (5.2)-AD5-6405 pateiktais duomenimis, 2015 m. rugsėjo 10 d. atlikus patikrinimą (patikrinimo aktas Nr. KPS-114) BUAB „L“ buvusioje teritorijoje ir pastatuose, esančiose (*duomenys neskkelbtini*), Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Kauno regiono aplinkos apsaugos Kaišiadorių rajono agentūros specialistai (toliau - Kauno RAAD) atliekas identifikavo pagal atliekų kodus (19 12 05, 17 02 02, 15 01 07, 19 12 04), nustatytus Atliekų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“. Pagal UAB „L“ Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo planą šios atliekos turėjo teigiamą vertę, t. y. UAB „L“ perduodant jas atliekas tvarkančioms įmonėms buvo numachiui gauti pajamų. Bendras nustatytas šių atliekų kiekis sudarė 5 086 t. Atliekų kiekis buvo nustatytas atlikus krūvų apmatavimą ir pasvėrus atliekas iš kiekvienos krūvos 10 l talpoje. Apskaičiavus atliekų svorio ir tūrio santykį bei gautą rezultatą sudauginus su kiekvienos krūvos atliekų tūriu, buvo apskaičiuotas apytikslis svoris. Ar tinka šias atliekas naudoti toliau, Kauno RAAD nenustatinėjo. Už galutinį atliekų, esančių (*duomenys neskkelbtini*), sutvarkymą atsakingas bankroto administratorius UAB „Ve“. Patikrinimo metu buvo taip pat nustatyta, kad teritorijoje laikoma apie 34 t kitų po mechaninio apdorojimo atliekų (19 12 12) ir apie 23 t galimai pavojingų mechanškai apdorotų atliekų (televizorių kineskopų mechanškai apdorotos atliekos) (19 12 11*), turinčių neigiamą rinkos vertę. Tiksliai identifikuoti atliekas bei

įvertinti atliekų tinkamumą naudoti konkrečiu atveju gali tik atliekas tvarkančių įmonių specialistai. Turimais duomenimis, po 2015 m. rugsėjo 10 d. patikrinimo iš teritorijos, esančios (*duomenys neskelbtini*), buvo išvežta apie 614,63 t stiklo (17 02 02, 20 01 02) ir stiklo pakuotės (15 01 07) atliekų, galimai turinčių pridėtinę vertę, bei perduota atliekų tvarkytojams. Stiklo ir stiklo pakuotės atliekas iš teritorijos išvežė pastatų, esančių (*duomenys neskelbtini*), savininkė UAB „V“ ir perdavė šias atliekas UAB „E“, UAB „S“ ir UAB „K“, iš kurių 17,700 t stiklo pakuotės atliekų (15 01 07) perdavė UAB „E“, 81,050 t stiklo atliekų (17 02 02) perdavė UAB „S“ ir 515,880 t nerūšiuotų stiklo atliekų (20 01 02) perdavė UAB „K“. Departamentas neturi informacijos už kokią kainą ši žaliava buvo realizuota. Paskutinio patikrinimo metu (2019 m. gruodžio 5 d. patikrinimo aktas Nr. KSP-164) buvo nustatyta, kad teritorijoje, esančioje (*duomenys neskelbtini*), laikoma apie 914,813 t stiklo, stiklo pakuotės ir kitų mechaninio atliekų apdorojimo atliekų, iš kurių atskiroje krūvoje yra apie 61,164 t stiklo pakuotės atliekų (kodas 15 01 07), kurias perdirbus galima panaudoti stiklo pakuotės gamybai. Apie galimybę stiklo pakuotės atliekas (kodas 15 01 07) panaudoti stiklo pakuotės gamybai patvirtino UAB „K“ specialistai (UAB „K“ 2019 m. gruodžio 5 d. raštas). Likusios atliekos yra neišrūšiuotos su priemaišomis. Bendras laikomų atliekų kiekis teritorijoje ir pastatuose, esančiuose (*duomenys neskelbtini*), yra apie 4 104 t. (t. 3, b. l. 170-171).

UAB „K“ 2020 m. sausio 3 d. raštu pateiktais duomenimis, jų bendrovė savo produkcijos gamybai per metus superka daugiau kaip 30 tūkst. tonų stiklo duženų atliekų, iš daugiau kaip 40 skirtingų ūkio subjektų. UAB „K“ yra vienintelė bendrovė Lietuvoje perdirbanti spalvoto stiklo duženų atliekas, todėl neturi poreikio vykdyti tokių atliekų pardavėjų paieškos. UAB „K“ nekaupia ir nesistemina kokių nors specifinių duomenų, susijusių su kiekvienos stiklo duženų partijos supirkimo aplinkybėmis, o iš UAB „V“ įvykęs atliekų supirkimas priskirtinas prie rutininių jų bendrovės pirkimo sandorių. Vadovaujantis turimais apskaitos duomenimis, UAB „K“ iš UAB „V“ supirko 484,94 tonas stiklo duženų už bendrą 8 783,45 Eur (PVM sąskaita faktūra pridedama). UAB „V“ (kaip ir kiti atliekų tiekėjai) stiklo duženas savo transportu pristatė į UAB „K“ gamyklos teritoriją, esančią adresu (*duomenys neskelbtini*). Visą 484,94 tonų stiklo duženų kiekį UAB „V“ pristatė per 17 kartų (krovinio vežimo važtaraščiai pridedami). UAB „K“ nustato stiklo duženų supirkimo kainą, atsižvelgdama į tiekėjo siūlomą parduoti stiklo duženų atliekų kiekį ir kokybę (perdirbimui netinkamų priemaišų kiekį). Tiekėjui UAB „V“ taikyta 18,11 Eur už toną supirkimo kaina atitiko 2015 metais UAB „K“ taikytą vidutinę stiklo duženų atliekų supirkimo kainą. Turimais duomenimis D. U. UAB „V“ vardu kreipėsi į UAB „K“ su prašymu supirkti stiklo duženas. Prie savo rašto UAB „K“ pridėjo UAB „V“ dokumentų, patvirtinančių prekių (stiklo pakuotės dūžių) pirkimą/pardavimą, ir jų gabenimą, kopijas (2016 m. sausio 12 d. PVM sąskaita faktūra, išrašyta bendrovei UAB „K“ 8783,45 Eur sumai, 17 krovinio vežimo važtaraščių 2015 m. gruodžio mėn.: Nr. 12-18/1, Nr. 22-2, Nr. 22-1, Nr. 02, Nr. 12-23/5, Nr. 12-23/4, Nr. 03, Nr. 12-23/3, Nr. 02, Nr. 12-23/1, Nr. 01, Nr. 12-18/2, Nr. 12-28/5, Nr. 12-28/4, Nr. 12-28/-3, Nr. 12-28/2, Nr. 12-28/1, stiklo atliekų priėmimo aktas Nr. 12). Iš pateiktų dokumentų matyti, kad šias pervežimo paslaugas atliko UAB „Eu“ ir UAB „T“ (t. 2, b. l. 111-131).

UAB „K“ 2021 m. vasario 12 d. raštu papildomai pateikė iš UAB „V“ supirkto stiklo dūžio pagrindžiančius dokumentus - važtaraščius, ir lėšų – 8 783,45 Eur, pervedimo UAB „V“ nurodymą (t. 2, b. l. 134-155).

UAB „K“ 2021 m. vasario 17 d. raštu pateiktais duomenimis UAB „K“ iš UAB „V“ 2016 m. pirko stiklo pakuotės atliekas pagal PVM sąskaitą faktūrą Nr. VER000134. Jokių kitų pirkimų iš UAB „V“ 2016 m. nebuvo (t. 2, b. l. 156).

UAB „S“ 2019 m. gruodžio 11 d. raštu pateiktais duomenimis, jų bendrovė 2015 metais įsigijo stiklo dūžio atliekas iš įmonės UAB „V“. Komercinės sąlygos buvo aptartos (*duomenys neskelbtini*). UAB „S“ įsipareigojo perdirbti stiklo atliekas atitinkančias įmonės standartą bei stiklo atliekų perdirbimo technologinį procesą, nes didžioji dalis stiklo atliekų esančių (*duomenys neskelbtini*), buvo netinkamos perdirbti. Susitikimo metu dalyvavo UAB „S“ atstovas E. K. ir UAB „V“ atstovas D. U. Pagal susitarimą UAB „V“ pristatė UAB „S“ 81,05 t stiklo atliekų pagal sąskaitą faktūrą Nr. VER000117. Visi sekantys kroviniai su stiklo atliekomis buvo grąžinti UAB „V“ kaip netinkami perdirbti. Stiklo atliekos buvo perdirbtos, o stiklo perdirbimas įtrauktas į „Atliekų

sutvarkymo žurnalus“ vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų perdirbimo taisyklėmis. Pagamintą produkciją, granuliuotą putstiklį, iš perdirbto stiklo atliekų UAB „S“ eksportavo į Europos, Azijos, NVS šalių rinkas. UAB „S“ pateikė 2 tarptautinio krovinų transportavimo važtaraščių 0000875 ir 0000876 ir UAB „V“ vardu 2015 m. spalio 21 d. išrašytos sąskaitos faktūros Nr. VER000117 kopijas. Iš pateiktų dokumentų matyti, kad šias pervežimo paslaugas atliko UAB „Eu“ (t. 2, b. l. 160-164).

UAB „S“ 2020 m. spalio 13 d. raštu pateikė papildomus dokumentus - PVM sąskaitas faktūras, patvirtinančius stiklo dūžio pirkimą iš UAB „V“ 2016 m.: 2016 m. kovo 8 d. PVM sąskaita faktūra, išrašyta 1 004,78 Eur sumai; 2016 m. kovo 8 d. PVM sąskaita faktūra, išrašyta 313,63 Eur sumai; 2016 m. kovo 8 d. PVM sąskaita faktūra, išrašyta 1 004,78 Eur sumai; 2016 m. balandžio 5 d. PVM sąskaita faktūra, išrašyta 627,75 Eur sumai; 2016 m. gegužės 5 d. PVM sąskaita faktūra, išrašyta 26,38 Eur sumai; 2016 m. gegužės 12 d. PVM sąskaita faktūra, išrašyta 863,52 Eur sumai; ir 2016 m. vasario 24 d., 2016 m. kovo 8 d., 2016 m. balandžio 5 d., 2016 m. gegužės 5 d., 2016 m. gegužės 12 d., važtaraščius, patvirtinančius, kad MB „A“ pagal UAB „V“ užsakymą vežė stiklo dūžį iš (*duomenys neskelbtini*). (t. 2, b. l. 169-185).

UAB „S“ 2021 m. vasario 13 d. raštu pateikė pirkimo ir atsiskaitymo dokumentus tarp UAB „S“ ir UAB „V“ (t. 2, b. l. 190-195).

UAB „Eu“ 2019 m. gruodžio 17 d. raštu pateiktais duomenimis, bendrovė nuo 2013 m. lapkričio 4 d. iš (*duomenys neskelbtini*) atliko šias pervežimo paslaugas: 2015 m. rugsėjo 30 d. (*duomenys neskelbtini*), transportavimo važtaraščiai GNK004, 2 reisai, CMR Nr. 875 ir 876, krovinio pakrovimo data – 2015 m. rugsėjo 30 d., svoris 40,100 t ir 40,950 t; 2015 m. lapkričio 10 d. (*duomenys neskelbtini*) (išbrokuotas krovinys), (*duomenys neskelbtini*), važtaraštis. Nr. 12-23/4; 2015 m. gruodžio 22 d. (*duomenys neskelbtini*), 2 reisai, (*duomenys neskelbtini*), važtaraščiai Nr. 1 ir 2; 2015 m. gruodžio 23 d. (*duomenys neskelbtini*), 3 reisai, (*duomenys neskelbtini*), važtaraščiai Nr. 1, 2, 3; 2015 m. gruodžio 23 d. (*duomenys neskelbtini*), 1 reisas, (*duomenys neskelbtini*), važtaraščiai Nr. 12-23/4; 2015 m. gruodžio 28 d. (*duomenys neskelbtini*), 3 reisai, (*duomenys neskelbtini*), važtaraščiai Nr. 12-28/1, 12-28/3, 12-28/5; 2015 m. gruodžio 28 d. (*duomenys neskelbtini*), 1 reisas, (*duomenys neskelbtini*), važtaraščiai be Nr.; Pateiktais duomenimis užsakovas buvo UAB „V“, tarpininkas L. komercinė tarpininkavimo įmonė M, vežėjas UAB „Eu“ (t. 3, b. l. 3-19).

UAB „T“ 2020 m. spalio 23 d. pateiktais duomenimis, ši įmonė atlieka birių krovinų pervežimus, bet tiesiogiai su UAB „V“ bendradarbiavimo sutarties neturi. Įmonė galėjo vežti minėtos bendrovės krovinį persamdyti kažkokios ekspedicinės įmonės, dėl to neturi tiesioginių važtaraščių ar kitokių dokumentų, kuriuose minima ši bendrovė ir nemato informacijos, kada ir, ar buvo vežtas kažkoks UAB „V“ krovinys (t. 3, b. l. 21).

MB „A“ 2020 m. birželio 29 d. pateiktais duomenimis, ši įmonė 2016 m. spalio mėn. UAB „V“ užsakymu vykdė valymo ir krovimo darbus (*duomenys neskelbtini*). Taip pat vykdė transportavimo paslaugas. Buvo vežamos atliekos ir stiklas iš (*duomenys neskelbtini*), Kauną, Druskininkus. Kadangi MB „A“ nevykdo veiklos, nuo 2018 m. rugpjūčio mėn. tokie dokumentai kaip sutartys, krovinio važtaraščiai, automobilio kelionės lapai yra sunaikinti. MB „A“ pateikė 2016 m. spalio 26 d. PVM sąskaitos faktūros APP Nr. 0584, išrašytos įmonei UAB „V“, adresu (*duomenys neskelbtini*), 23 595,00 Eur sumai už atliktas paslaugas (kiemo valymo darbai, krovimo darbai, patalpų valymo darbai, transporto paslaugos) ir 2016 m. spalio 26 d. atliktų darbų priėmimo akto Nr. 1 kopijas (t. 3, b. l. 28-32).

M. L. komercinės tarpininkavimo įmonės „M“ 2020 m. birželio 12 d. pateiktais duomenimis, UAB „V“ už suteiktas paslaugas pilnai atsiskaitė. Visus pervežimus atliko UAB „Eu“, įm. k. 149859488. Už suteiktas paslaugas su UAB „Eu“ pilnai atsiskaityta pagal išrašytas sąskaitas faktūras. Įmonė pateikė su UAB „V“ susijusius 2015 m. dokumentus - PVM sąskaitas faktūras ir važtaraščius, tarp kurių yra šios įmonės bendrovei UAB „V“ išrašytos 2015 m. rugsėjo 30 d. PVM sąskaita faktūra 620,79 Eur sumai; 2015 m. lapkričio 11 d. PVM sąskaita faktūra 490,81 Eur sumai; 2015 m. gruodžio 28 d. PVM sąskaita faktūra 2107,03 Eur sumai; atliktų darbų žiniaraštis paslaugos gavėjui UAB „V“ 2015 m. gruodžio mėn. - 1741,34 Eur sumai; 2015 m. rugsėjo 30 d.

PVM sąskaita faktūra, išrašyta UAB „Eu“ įmonei „M“ 11544,02 Eur sumai, 2015 m. lapkričio 30 d. PVM sąskaita faktūra, išrašyta UAB „Eu“ įmonei „M“ 5122,73 Eur sumai; 2015 m. gruodžio 31 d. PVM sąskaita faktūra, išrašyta UAB „Eu“ įmonei „M“ 8936,04 Eur sumai; UAB „Eu“ krovinio važtaraščių suvestinės bei važtaraščiai (t. 3, b. l. 35-63).

UAB „Ž“ 2020 m. sausio 30 d. pateikė bendradarbiavimą su UAB „L“ patvirtinančius dokumentus: 2017 m. vasario 13 d. sutartį dėl pavojingų atliekų tvarkymo paslaugų teikimo, ir jos priedą, pasirašytus UAB „Ž“ su UAB „L“ atstovu G. M.; 2017 m. pirktų prekių suvestinę, pavojingų atliekų lydraščius, perdavimo - priėmimo aktus - krovinio važtaraščius; UAB „Ž“ išrašytas sąskaitas įmonei BUAB „L“ išankstiniam apmokėjimui 2017 m. gegužės 2 d. - 6 564,25 Eur sumai ir 2017 m. kovo 17 d. - 171 154,50 Eur sumai. Iš pateiktų dokumentų, perdavimo - priėmimo aktų - krovinio važtaraščių bei pavojingų atliekų lydraščių matyti, kad BUAB „L“ iš adreso (*duomenys neskkelbtini*) perdavė įmonei UAB „Ž“ 2017 m. vasario 15 d. - 13,600 t kitų mechaninio apdorojimo atliekų, ir 2017 m. gegužės 2 d. - 2,170 t kitų mechaninio apdorojimo atliekų (įskaitant medžiagų mišinius, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų). 2017 m. kovo 17 d. kitas mechaninio apdorojimo atliekas (įskaitant medžiagų mišinius, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų) BUAB „L“ per 6 kartus perdavė UAB „Ž“ iš adreso (*duomenys neskkelbtini*) (6 perdavimo - priėmimo aktai - krovinio važtaraščiai ir pavojingų atliekų lydraščiai) (t. 3, b. l. 72-98).

UAB „E“ 2020 m. vasario 10 d. pateiktais duomenimis, UAB „E“ nuo 2015 m. iš UAB „L“ nėra priėmusi jokių stiklo atliekų. Vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo 9 straipsniu pavojingųjų atliekų tvarkymo dokumentai įmonėje saugomi penkerius metus, nepavojingųjų atliekų tvarkymo dokumentai - trejus metus. 2015 metų nepavojingų atliekų tvarkymo dokumentų įmonė neturi. Priimant atliekas iš juridinių asmenų teisės aktai nenumato pareigos nurodyti atliekų šaltinį, todėl įmonė neturi duomenų, ar atliekas surenkančios, vežančios įmonės (komunaliniai ūkiai ar kiti atliekų tvarkytojai), pristatiusios stiklo atliekas į UAB „E“ jas rinko (*duomenys neskkelbtini*) ar kitose teritorijose (t. 3, b. l. 106-107).

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020 m. liepos 8 d. raštu Nr. RD-1952 pateiktais duomenimis MB „A“ išrašomų pridėtinės vertės mokesčio PVM sąskaitų faktūrų registro duomenų išrašė nuo 2016 m. spalio 1 d. iki 2016 m. spalio 31 d., pateiktame 2017 m. vasario 17 d., įtraukta PVM sąskaita faktūra APP 584, išrašyta bendrovei UAB „V“. (t. 5, b. l. 160-165).

2020 m. kovo 12 d. atlikus kratą UAB „Ve“ ofiso patalpose pas G. M., buvo rasti ir paimti segtuvas su dokumentais: BUAB „L“ patikrinimų aktai, nurodymai, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir kiti pranešimai, UAB „Ž“ perdavimo - priėmimo aktai, krovinio važtaraščiai, **2014 m. gegužės 5 d. įgaliojimo kopija** (įgaliojimas išrašytas UAB „Ve“, atstovaujamos G. M. D. U. atstovauti BUAB „L“, bankroto procese ir atlikti visus bankroto administratoriui priklausančius veiksmus), 5 įmautės su BUAB „L“ dokumentais (t. 6, b. l. 50-55).

2021 m. vasario 19 d. atlikta dokumentų, paimtų 2020 m. kovo 12 d. kratos metu UAB „Ve“ patalpose, apžiūra. Apžiūros metu be kitų dokumentų apžiūrėta **įgaliojimo kopija**: nustatyta, kad UAB „Ve“, atstovaujamos direktoriaus G. M., 2014 m. gegužės 5 d. įgaliojimas, išduotas D. U., a. k. (*duomenys neskkelbtini*), atstovauti BUAB „L“, registracijos adresas (*duomenys neskkelbtini*) teritorija, bankroto procese ir atlikti visus bankroto administratoriui priklausančius veiksmus (t. 6, b. l. 56-60).

UAB „L“ ūkinės finansinės veiklos tyrimo 2018 m. liepos 18 d. specialisto išvadoje Nr. 04/10-2-5-7755 (atliktos ikiteisminio tyrimo medžiagoje Nr. 01-1-02681-16) nurodyta, kad UAB „L“ prekių apskaitos registrai (atliekų pakuočių ir kt.) kiekiu ir sumine išraiška už tiriamojo laikotarpio 2012 metus ir 2013 m. sausio - spalio mėn., tyrimui negauti, o tyrimui pateiktame 2011 m. bendrovės sandėlio apskaitos registre („Prekių judėjimas“ laikotarpis 2011 m. sausio 1 d. - 2011 m. gruodžio 31 d., prekių grupės: produkcija, gatava produkcija, atliekos, žaliavos) prekės (atliekos, žaliavos) pagal pavadinimus (kodus) kiekiu ir sumine išraiška užpajamuotos (apskaitytos) už visus metus, neišskiriant mėnesiais. Lietuvos respublikos 2001 m. lapkričio 6 d. Buhalterinės apskaitos įstatymo IX-as straipsnis reikalauja, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi ir palyginama, pateikiama laiku, išsami ir naudinga vidaus ir išorės informacijos

vartotojams. Tačiau bendrovė šio reikalavimo nesilaikė: 2012 m. ir 2013 m. sausio - spalio mėn. prekių apskaitos registrai (atliekų, pakuočių ir kt.) kiekiu ir sumine išraiška tyrimui negauti, tyrimui pateiktame 2011 m. Bendrovės sandėlio apskaitos registre („Prekių judėjimas“ laikotarpis 2011 m. sausio 1 d. - 2011 m. gruodžio 31 d., prekių grupės: produkcija, gatava produkcija, atliekos, žaliavos) prekės (atliekos, žaliavos) pagal pavadinimus (kodus) kiekiu ir sumine išraiška užpajamuotos (apskaitytos) už visus metus, neišskiriant mėnesiais. Todėl nustatyti, koks stiklo ir stiklo pakuočių atliekų kiekis ir už kokią sumą tiriamuoju laikotarpiu buvo užpajamuotas UAB „L“ veiklavietyje, esančioje (*duomenys neskkelbtini*), tyrimo metu nėra galimybės. (t. 2, b. l. 175-185).

D. U. gynėja advokatė Gitana Martysienė prie ikiteisminio tyrimo medžiagos pateikė 2015 m. spalio 30 d., 2016 m. sausio 31 d., 2016 m. kovo 31 d., 2016 m. balandžio 30 d., 2016 m. gegužės 30 d. **atliekų priėmimo - perdavimo aktų**, kuriais BUAB „L“ bankroto administratorius UAB „Ve“, atstovaujama G. M., perduoda įmonei UAB „V“ mišrias statybines ir griovimo atliekas - stiklą ir stiklo pakuotę – iš nuomojamos gamybinės teritorijos (*duomenys neskkelbtini*), **PVM sąskaitų - faktūrų** Nr. VER000117 (2015 m. spalio 21 d. išrašyta bendrovės UAB „V“ bendrovei UAB „S“ 1961,41 Eur sumai), Nr. VER000134 (2016 m. sausio 12 d. išrašyta bendrovės UAB „V“ bendrovei UAB „K“ 8783,45 Eur sumai), Nr. VER000159 (2016 m. gegužės 5 d. išrašyta bendrovės UAB „V“ bendrovei UAB „S“ 26,38 Eur sumai), Nr. VER000160 (2016 m. gegužės 12 d. išrašyta bendrovės UAB „V“ bendrovei UAB „S“ 863,52 Eur sumai), Nr. VER000147 (2016 m. kovo 8 d. išrašyta bendrovės UAB „V“ bendrovei UAB „S“ 313,63 Eur sumai), Nr. VER000144 (2016 m. kovo 8 d. išrašyta bendrovės UAB „V“ bendrovei UAB „S“ 1004,78 Eur sumai), Nr. VER000148 (2016 m. balandžio 5 d. išrašyta bendrovės UAB „V“ bendrovei UAB „S“ 627,75 Eur sumai), VMAR Nr. 477 (2015 m. lapkričio 11 d. išrašyta M. L. komercinės tarpininkavimo įmonės „M“ bendrovei UAB „V“ 490,81 Eur sumai), VMAR Nr. 493 (2015 m. gruodžio 28 d. išrašyta M. L. komercinės tarpininkavimo įmonės „M“ bendrovei UAB „V“ 2107,03 Eur sumai), VMAR Nr. 486 (2015 m. rugsėjo 30 d. išrašyta M. L. komercinės tarpininkavimo įmonės „M“ bendrovei UAB „V“ 620,79 Eur sumai), APP Nr. 0584 ir **priėmimo - perdavimo akto** Nr. 1 (2016 m. spalio 26 d. išrašyta MB „A“ bendrovei UAB „V“ 23 595,00 Eur sumai) kopijas (t. 6, b. l. 79-98).

Vilniaus apygardos teismo 2014 m. birželio 2 d. nutartimi Nr. B2-3064-560/2014 UAB „L“ pripažinta bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto (t. 1, b. l. 152-153).

Vilniaus apygardos teismo 2017 m. vasario 14 d. nutartimi Nr. 2-55-3-02029-2013-4 UAB „L“ bankrotas pripažintas tyčiniu (t. 1, b. l. 152-153).

Pirkimo pardavimo sutarties 2014 m. lapkričio 12 d. duomenimis UAB „V“, atstovaujama D. U., iš A. J. ir D. J. įsigijo pastatus (*duomenys neskkelbtini*) už 10 000 litų, sutartyje pirkejas patvirtina, kad jam žinomas teritorijoje ir pastatuose esančių atliekų ir gamybinių šiukšlių kiekis, dėl jis nereikia pardavėjams jokių pretenzijų, perima visas teises dėl šiukšlių surinkimo, išvežimo ar perdirbimo, A. J. įsipareigojimai UAB „V“ pagal šiukšlių surinkimo ir utilizavimo sutartį Nr. VER13/12/17 pasibaigia (t. 2, b. l. 37-47).

Gamybinių šiukšlių surinkimo ir utilizavimo 2013 m. gruodžio 17 d. sutarties duomenimis, UAB „V“ (rangovas) įsipareigojo A. J. (užsakovui) atlikti šiukšlių surinkimo ir utilizavimo darbus (*duomenys neskkelbtini*), darbų kaina 2 229 077,73 litų (t. 2, b. l. 94-97).

Civilinės bylos Nr. e2-671-430/2020 apžiūros protokolu apžiūrėta bylos medžiaga, jos kopija pridėta prie šios bylos (t. 4, b. l. 3-227, t. 5, b. l. 1-120). Civilinėje byloje, be kita ko, yra portalo geoportal.lt duomenys, teritorijos (*duomenys neskkelbtini*) **aerofotografinės nuotraukos** 2015 m. birželio 1 d. ir 2018 m. gegužės 28 d. (t. 5, b. l. 13-16).

Pasitarimo protokolo 2019 m. spalio 11 d. duomenimis Kaišiadorių raj. savivaldybėje vyko pasitarimas dėl teritorijos (*duomenys neskkelbtini*) stiklo atliekų sutvarkymo problemos (t. 6, b. l. 151-153).

Aplinkos ministerijos 2019 m. gruodžio mėn. rašto ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2019 m. lapkričio 15 d. rašto duomenimis, ministerija ir departamentas nagrinėjo (*duomenys neskkelbtini*) miesto bendruomenės kreipimąsi dėl netvarkomų atliekų (*duomenys neskkelbtini*), likusių bankrutavus UAB „L“ (t. 6, b. l. 159-163).

Administracinių registrų išrašė pateikti duomenys apie G. M. pradėtas administracinių nusižengimų teisenas, institucijų priimtus sprendimus (t. 6, b. l. 191-202).

Teisiamojo posėdžio metu kaltinamojo G. M. prašymu peržiūrėtas viešai prieinamas **Delfi TV vaizdo įrašas** <https://www.delfi.lt/video/laidos/grynas-tv/stiklo-afera-palieki-milijono-vertes-kruva-ir-bankrutuoji.d?id=64222012>, kuris portale delfi.lt patalpintas 2014 m. kovo 9 d. Įrašė matyti BUAB „L“ teritorija (*duomenys neskelbtini*) (t. 8, b. l. 131).

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos Kaišiadorių aplinkos apsaugos inspekcijos 2019 m. lapkričio 25 d. rašto duomenimis kreiptasi į UAB „V“, be kita ko, prašant informuoti, kokių veiksmų įmonė ėmėsi ar planuoja imtis, kad atliekos (*duomenys neskelbtini*) būtų sutvarkytos (t. 8, b. l. 162).

UAB „V“ 2021 m. liepos 14 d. civilinis ieškinys dėl 13 232,71 Eur skolos priteisimo iš BUAB „L“ ir Vilniaus miesto apylinkės teismo nutartis jį priimti (t. 8, b. l. 83-90).

Teismo motyvai ir išvados dėl nusikalstamos veikos padarymo ir jos kvalifikavimo

Byloje nustatytos šios aplinkybės, dėl kurių nekilo ginčo. 2013 m. spalio mėn. iškeliamą bankroto byla UAB „L“, bankroto administratoriumi paskiriama UAB „Ve“, kurios vadovas G. M. įgyvendina bankroto administratoriaus funkcijas. Tuo metu BUAB „L“ nuomoja patalpas, esančias (*duomenys neskelbtini*). Šiose patalpose ir prie jų esančiame valstybinės žemės sklype yra susikaupęs didelis kiekis atliekų. Atliekos priklauso BUAB „L“. Bankrutuojančios įmonės atliekų sutvarkymas yra bankroto administratoriaus pareiga (tuo metu galiojusio Įmonių bankroto įstatymo 31 straipsnio 5 dalis, taip pat Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 66 straipsnio 1 dalies 15 punktas). 2014 m. lapkričio 12 d. aptariamas patalpas iš tuometinio savininko A. J. įsigyja UAB „V“, kurios vadovas D. U. yra informuotas apie patalpose ir prie jų esančias atliekas. 2015 m. rugsėjo 10 d. patikrinimo akte nustatyta, kad atliekų susikaupę apie 5143 tonų. Nuo 2015 m. rugsėjo mėn. iki 2016 m. gegužės mėn. kaltinime nurodytomis datomis ir kiekiais iš minėtos teritorijos UAB „V“ išveža 688,6 tonų stiklo atliekų, kurias parduoda UAB „S“ ir UAB „K“. Už parduotas atliekas UAB „V“ gauna iš viso 13 580,92 Eur. Dėl visų šių aplinkybių ginčo byloje nekilo, kaltinamieji jų neneigė, jas patvirtina kaltinamųjų, liudytojų D. J., A. B. ir A. K. parodymai, pirmiau išvardyti rašytiniai bylos duomenys (patikrinimo aktai (t. 3, b. l. 110-171), važtaraščiai, PVM sąskaitos faktūros (t. 2, b. l. 111-131, 163-185) ir kt.).

Šioje byloje kaltinamiesiems reiškiamas kaltinimas pagal BK 184 straipsnio 2 dalį, t. y. dėl didelės vertės turto iššvaistymo. Vadovaujantis teismų praktika, turto iššvaistymas – kaltininkui patikėto ar jo žinioje buvusio svetimo turto ar turtinės teisės neteisėtai, neatlygintinas perleidimas padarant žalos turto ar turtinės teisės savininkui arba teisėtam valdytojui (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. rugpjūčio 28 d. teismų praktikos turto pasisavinimo ir turto iššvaistymo baudžiamosiose bylose apžvalga (BK 183 ir 184 straipsniai) Nr. AB-42-1*). Taigi šioje byloje, atsižvelgiant į pateiktus kaltinimus, turi būti nustatyti tokie šios nusikalstamos veikos objektyviosios pusės požymiai: 1) turtas buvo patikėtas kaltininkui, 2) turtas buvo perleistas, 3) turtas perleistas neatlygintinai, 4) turtas perleistas neteisėtai, 5) turto perleidimu padaryta žalos turto savininkui. Taip pat turi būti nustatyta kaltinamųjų kaltė – tyčia arba neatsargumas (BK 184 straipsnio 4 dalis).

G. M. ir D. U. šioje byloje kaltinami turto – 688,6 tonų atliekų, priklausiusių BUAB „L“ – iššvaistymu. Nėra ginčo, kad šios atliekos buvo patikėtos G. M., kaip įmonės bankroto administratoriui. Nėra ginčo taip pat dėl to, kad jos neatlygintinai buvo perduotos UAB „V“ (tai patvirtina kaltinamųjų parodymai ir atliekų perdavimo-priėmimo aktai, (t. 6, b. l. 81-85)).

Tačiau esminis klausimas, kuris kyla šioje byloje – ar netekusi UAB „V“ perduotų atliekų BUAB „L“ patyrė kaltinime inkriminuojamą 13 580,92 Eur žalą.

Būtinasis turto iššvaistymo požymis yra žala. Žala turi būti reali. Teismų praktikoje pažymima, kad būtina įsitikinti padarytos žalos tikrumu, įvertinti ne vien tik buhalterinės apskaitos dokumentuose esančią informaciją, bet objektyvių aplinkybių visumą, iš kurios galima spręsti, kad patirta reali žala dėl kaltininko veiksmų. Nustačius, kad iš įmonės neteisėtai paimitu turtu

disponuojama šios įmonės naudai (interesai), turtinė žala, būdinga turto iššvaistymui, nėra padaroma, todėl tokia veika pagal BK 184 straipsnį nekvalifikuojama. Iššvaistymo požymių buvimas gali būti konstatuojamas ir tuo atveju, kai įmonės vadovas, piktašaliai veikdamas, sudaro akivaizdžiai su įmonės interesais nesutampantį, pelningai įmonės veiklai iš esmės trukdantį, ekonomiškai nepagrįstą, nelogišką sandorį (pvz., *kasacinės nutartys Nr. 2K-173-495/2021, Nr. 2K-4-458/2021 ir kt.*). Iš tokių išaiškinimų matyti, kad vien faktas, kad BUAB „L“ neteko 688,6 tonų stiklo atliekų, o už jų pardavimą kitas asmuo gavo pajamas, dar nereiškia, jog tai įmonei nenaudinga ir ji patyrė žalos. Turi būti vertinama byloje nustatytų aplinkybių visuma.

UAB „V“, pardavusi iš BUAB „L“ perimtas stiklo atliekas iš UAB „S“ ir UAB „K“ gavo iš viso 13 580,92 Eur. Tai patvirtina byloje esančios PVM sąskaitos faktūros, to neneigia ir kaltinamasis D. U. Tačiau D. U. teigimu, jis dėl šio pardavimo patyrė išlaidų. Tai patvirtina kiti byloje surinkti duomenys.

Bylos duomenimis, dalis kaltinime nurodytų stiklo atliekų iš teritorijos (*duomenys neskelbtini*) išvežta 2015 m. rugsėjo 30 d. (2 vežimai) į UAB „S“ tarpininkaujant M. L. komercinei tarpininkavimo įmonei „M“, vežėjas UAB „Eu“ (dar vienas vežimas tarpininkaujant šiai įmonei 2015 m. lapkričio 10 d. buvo grąžintas, kaip netinkamos priimti atliekos). Kita dalis kaltinime nurodytų stiklo atliekų buvo vežama 2015 m. gruodžio 18 d. – 2015 m. gruodžio 28 d., iš viso 17 vežimų į UAB „K“. Iš jų 10 vežimų atlikta tarpininkaujant M. L. komercinei tarpininkavimo įmonei „M“, vežėjas UAB „Eu“. Dar 7 vežimus atliko UAB „T“. Šias aplinkybes patvirtina UAB „S“, UAB „K“, UAB „Eu“, UAB „V“, M. L. įmonės „M“ pateikti duomenys – sąskaitos faktūros, krovinių važtaraščiai.

UAB „V“ už šias paslaugas sumokėjo M. L. komercinei tarpininkavimo įmonei „M“ 3218,63 Eur (M. L. parodymai, M. L. įmonės „M“, UAB „K“, UAB „S“ pateikta informacija, PVM sąskaitos faktūros, važtaraščiai (t. 3, b. l. 3-16)). M. L. nurodė, kad su jo įmone buvo atsiskaityta. Byloje nebuvo keliamos abejonės, kad šios išlaidos nėra tikros, nepagrįstai didelės ar pan. Teismui taip pat nekyla tokių abejonų, ypač įvertinus ir byloje esančius duomenis, kad M. L. įmonė turėjo atsiskaityti su vežėju UAB „Eu“ (sąskaitų faktūrų ir krovinių važtaraščių duomenys, (t. 3, b. l. 3-17, 37-62)), o susidaręs skirtumas nėra nelogiškai didelis ir pagrįstai gali būti laikomas tarpininko išlaidomis administravimui, kaip ir paaiškino M. L., galų gale logiškai suprantama, kad tarpininkas už savo darbą taip pat siekia gauti tam tikrą pelną.

Panašiai galima pasakyti ir apie kitą dalį kaltinime inkriminuojamų stiklo atliekų, kurias 2016 m. vasario – gegužės mėnesiais iš teritorijos (*duomenys neskelbtini*) į UAB „S“ išvežė MB „A“ (t. 2, b. l. 169-185). Už paslaugas šiai įmonei UAB „V“ sumokėjo 23 595,00 Eur (T. B. parodymai, PVM sąskaita faktūra, paslaugų perdavimo priėmimo aktas (t. 3, b. l. 29-30)). Nors šią sumą lyginant proporcingai su pervežimais (atliekų kiekiais ir pervežimų skaičiumi), kuriuos atliko M. L. įmonė, matyti, kad MB „A“ kaina ženkliai didesnė, visgi reikia įvertinti tai, kad M. L. įmonė tik transportavo atliekas, tuo tarpu MB „A“ atliko ir valymo bei krovimo darbus (tai patvirtina T. B. parodymai, paslaugų perdavimo priėmimo aktas). T. B. parodė, kad nors ir ne iškart, bet su jo įmone UAB „V.“ atsiskaitė visiškai. Pažymėtina, kad aptariama sąskaita faktūra užregistruota Valstybinėje mokesčių inspekcijoje (t. 5, b. l. 160-165). Byloje nekilo ginčas ir teismas neturi pagrindo abejoti, kad šios paslaugos realiai buvo suteiktos, už jas buvo apmokėta (juo labiau, kad šioje byloje nereiškiami jokie kaltinimai dėl dokumentų klastojimo ar apgaulingo buhalterinės apskaitos tvarkymo). Taip pat vertinant paslaugų kainą nėra pagrindo manyti, kad ji nepagrįstai didelė (kaip minėta, lyginant su M. L. įmone, MB „A“ atliko kur kas daugiau darbų), sandoris ekonomiškai nenaudingas ar nelogiškas.

Taigi išveždama 688,6 tonų stiklo atliekų, priklausiusių BUAB „L“, UAB „V“ gavo 13 580,92 Eur pajamų, tačiau patyrė 26 813,63 Eur išlaidų, taigi, jokio pelno negavo, o priešingai – patyrė nuostolį. Kaip jau minėta, išlaidos pagrįstos dokumentais, liudytojų parodymais, vertinant byloje surinktų duomenų visumą, nėra pagrindo manyti, kad kainos neadekvačios, sandoriai fiktyvūs ir pan. Pažymėtina, kad ir liudytojai A. B., A. K., kurie yra aplinkosaugos specialistai, patvirtino, kad atliekų, netgi ir tinkamų perdirbimui, tvarkymas kainuoja (transportavimas ir pan.).

Įvertinęs tai, kas išdėstyta, teismas turi pagrindo manyti, kad jei pati BUAB „L“ (t. y. jos bankroto administratorius) būtų tvarkiusi minėtas atliekas, ji taip pat nebūtų gavusi pelno, o patyrusi didesnę ar mažesnę nuostolį. Be to, nėra pagrindo netikėti D. U. parodymais, kad jam sutvarkyti šias atliekas kainavo pigiau, nes užsiima atliekų tvarkymu, turi ryšių su atliekų perdirbėjais, pervežėjais, taip pat teiginiais, kad į išlaidas neįskaičiavo ir UAB „V“ sąnaudų (jo paties važinėjimas, darbo užmokestis ir pan.). Atkreiptinas dėmesys, kad byloje nebuvo įvertinta ir UAB „T“ atliktų atliekų iš (*duomenys neskelbtini*) vežimų kaina (ši įmonė nurodė neturinti tiesioginių UAB „V“ vežimų užsakymų ir atsiskaitymų duomenų, nes galimai vežė persamdyta ekspedicinės įmonės). Taigi visiškai tikėtina, kad pati tvarkydama atliekas BUAB „L“ būtų patyrusi dar daugiau išlaidų, nei jų patyrė atliekas sutvarkius UAB „V“. Todėl darytina išvada, kad dėl kaltinime nurodytų atliekų išvežimo BUAB „L“ nepatyrė žalos, t. y. nėra nustatyta būtinojo BK 184 straipsnio 2 dalyje numatytos nusikalstamos veikos požymio.

Teismas sutinka, kad šiuo atveju perduodamas atliekas UAB „V“ bankroto administratorius G. M. veikė galimai pažeisdamas jo veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Pažymėtina, kad už minėtų atliekų sutvarkymą UAB „V“ reikalauja atlyginti 13 232,71 Eur išlaidų (D. U. parodymai, civilinis ieškinys, t. 8, b. l. 83-90)). Įmonių bankroto įstatymo 36 straipsnyje (bylai aktuali redakcija nuo 2013 m. spalio 1 d.) nustatyta, kad bankroto administratoriaus išlaidų, kurias be kita ko sudaro ir atliekų, užteršto dirvožemio ir grunto sutvarkymo išlaidos, sąmatą tvirtina kreditorių susirinkimas. Šiuo atveju G. M. nederino su kreditorių susirinkimu UAB „V“ išvežtų atliekų sutvarkymo kaštų. Tačiau toks pažeidimas, teismo vertinimu, joku būdu negali užtraukti baudžiamosios atsakomybės (juo labiau baudžiamosios atsakomybės pagal BK 184 straipsnį, nes nenustatyta žalos). Įmonių bankroto įstatymo 36 straipsnis numato, kad bankroto administravimo išlaidos, taigi tame tarpe ir atliekų tvarkymo išlaidos, apmokamos pirmiausia. Taigi, net jei iš 688,6 tonų UAB „V“ išvežtų atliekų pardavimo gautas pajamas tiesiogiai būtų gavusi BUAB „L“, jomis pirmiausia turėtų būti padengiamos bankroto administratoriaus išlaidos, į kurias, kaip jau minėta, įėjo ir atliekų tvarkymo išlaidos (šiuo atveju M. L. įmonei ir MB „A“ sumokėtos sumos).

Teismo vertinimu, sprendžiant, ar kaltinamųjų veiksmuose yra nusikalstamos veikos sudėtis, labai svarbu atsižvelgti į šioje byloje susiklosčiusių aplinkybių visumą. Teismas jau pažymėjo, kad G. M., kaip BUAB „L“ bankroto administratoriui, teko pareiga sutvarkyti didelį kiekį atliekų. Teisės aktai taip pat nustato, kad tik pateikus atitinkamą pažymą apie atliekų sutvarkymą, teismas gali priimti sprendimą dėl įmonės pabaigos (Įmonių bankroto įstatymo 32 straipsnio 4 dalis, šiuo metu galiojančio Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 100 straipsnio 3 dalies 3 punktas). G. M., liudytojai A. B., A. K. patvirtino, kad G. M. ne kartą buvo surašyti privalomieji nurodymai, įpareigojant tvarkyti atliekas, ne kartą pradėtos administracinio nusižengimo teisenos. Dėl (*duomenys neskelbtini*) esančioje teritorijoje susidariusių atliekų ne kartą klausimus kėlė gyventojai, savivaldybė (t. 6, b. l. 151-163). Byloje nėra nei vieno įrodymo, kuriuo remiantis būtų galima neginčijamai konstatuoti, kad atliekos, sukauptos (*duomenys neskelbtini*), būtų turėjusios teigiamą vertę. Liudytoja D. J., buvusio patalpų savininko sutuoktinė, parodė, kad buvo suvežtos šiukšlės, galimai kenksmingos atliekos, preliminariais skaičiavimais, tvarkymas galėjo atsieiti virš milijono litų. Liudytojas aplinkosaugos specialistas A. B., nors nurodė negalintis atsakyti, kokie būtų atliekų sutvarkymo kaštai ir ar jos turi teigiamą vertę, parodė, kad vertinimai buvo, kad atliekos netinka perdirbimui ar reikia dar kartą perdirbti, kad tikėtų kaip žaliava, tačiau perdirbimo linijos nebebuvo, dalies atliekų negali priimti ir sąvartynas. Liudytojas A. K. parodė, kad gal buvo vertinami atliekų kiekiai, bandyta žiūrėti, ar galima panaudoti atliekas, gauti neigiami atsakymai. Visi šie duomenys parodo, kad G. M. iš esmės neturėjo pagrindo manyti, kad BUAB „L“ sukauptos atliekos galėtų būti vertinamos kaip turtas, o iš jų pardavimo galima būtų gauti pajamų atsiskaitymui su kreditoriais. Priešingai, įvertinęs šiuos duomenis teismas neabejoja, kad G. M. jautė nuolatinį spaudimą tvarkyti atliekas. Liudytojas A. B. patvirtino, kad toks atliekų sutvarkymas, kai jos buvo perduotos UAB „V“ ir šios išvežtos atliekų perdirbėjams, yra tinkamas. Dėl to teismas, be kita ko, laikydamasis ir *in dubio pro reo* principo (t. y. visas abejones aiškindamas kaltinamojo naudai), sprendžia, kad G. M. veiksmai perduodant atliekas UAB „V“ negali būti vertinami kaip nelogiški, ekonomiškai

nenaudingi BUAB „L“. Taigi jo veiksmuose nėra ir kaltės (tyčios ar neatsargumo), kaip būtinojo turto iššvaistymo požymio.

Tas pats pasakytina ir dėl kaltės nebuvimo D. U. veiksmuose. Liudytojai A. B. ir A. K. patvirtino, kad yra teorinė galimybė, kad atliekas gali tekti tvarkyti ir patalpų savininkui (t. y. UAB „V“, kurios savininkas ir direktorius yra D. U.). Byloje yra ir aplinkosaugos institucijų raštas UAB „V“, kuriuo ji raginama tvarkyti atliekas (*duomenys neskelbtini*) (t. 8, b. l. 162). Be to, D. U. paaiškino, kad išvežė atliekas, kurios užstojo pravažiamą iki tame sklype esančių jo pastatų, siekdamas užtikrinti priešgaisrinių reikalavimų atitikimą, taip pat atlaisvino pravažiamą iki gretimame sklype esančio pastato pastarojo savininkui. Šiuos jo teiginius iš esmės patvirtino liudytojas A. B., kuris parodė, kad UAB „V“ išvežus aptarimas atliekas, sumažėjo krūva atliekų, kuri buvo įvažiuojant, supilta pailgai, nuvežta buvo viskas nuo priekio. Taip pat šiuos teiginius dalinai patvirtina aptariamą teritoriją aeronuotraukos, iš kurių matyti, kurioje vietoje sukauptos atliekos buvo išvežtos (t. 5, b. l. 13-16). Kita vertus, netgi ir teigiant, kad D. U. specialiai atsirinko išvežti tą dalį atliekų, iš kurių pardavimo buvo galima gauti pajamų, lieka nepaneigta anksčiau aptarta aplinkybė, kad jas išveždamas jis patyrė didesnes sąnaudas, nei gavo pajamų. Taigi teismas jo veiksmuose taip pat nežvelgia ekonomiškai nenaudingo elgesio ir kaltės dėl turto iššvaistymo.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad G. M. ir D. U. veiksmuose nėra būtinųjų turto iššvaistymo požymių, todėl jie dėl kaltinimo pagal BK 184 straipsnio 2 dalį išteisinami, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių (BPK 303 straipsnio 5 dalies 1 punktas).

Dėl proceso išlaidų ir kitų klausimų

Ikiteisminio tyrimo metu kaltinamiesiems skirtos kardamosios priemonės – G. M. Vilniaus AVPK Kriminalinės policijos ekonominių nusikaltimų tyrimo valdybos 1-ojo skyriaus vyr. tyrėjos 2021 m. balandžio 15 d. nutarimu skirtas rašytinis pasižadėjimas neišvykti (t. 6, b. l. 183-186) ir D. U. Vilniaus AVPK Kriminalinės policijos ekonominių nusikaltimų tyrimo valdybos 1-ojo skyriaus vyr. tyrėjos 2021 m. vasario 23 d. nutarimu skirtas rašytinis pasižadėjimas neišvykti (t. 7, b. l. 31-35) – įsiteisėjus teismo nuosprendžiui panaikinamos.

Daiktai, turintys reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti – dokumentai, paimti 2020 m. kovo 12 d. kratos metu UAB „Ve“ ofise, adresu (*duomenys neskelbtini*), 84 lapai, esantys segtuve prie baudžiamosios bylos – nuosprendžiui įsiteisėjus grąžinti UAB „Ve“.

Byloje kaltinamųjų gynėjos prašo, priėmus išteisinamąjį nuosprendį, priteisti kaltinamųjų patirtas bylinėjimosi išlaidas. Advokatė S. Uždanavičienė pateikė sąskaitas už teisinės paslaugas dėl G. M. gynybos šiame ikiteisminiame tyrime (1500 Eur) ir šioje baudžiamojoje byloje Vilniaus apygardos teisme (5000 Eur) (t. 8, b. l. 191, 192), advokatė G. M. pateikė PVM sąskaitą faktūrą 3630 Eur sumai, išrašytą D. U. už atstovavimą pirmos instancijos teisme šioje baudžiamojoje byloje, bei 3630 Eur mokėjimo pavedimo duomenis (t. 9, b. l. 10-11).

Nors [BPK 106](#) straipsnyje, reglamentuojančiame advokato darbo apmokėjimą, nėra nustatyta, kaip asmeniui apmokamos turėtos išlaidos advokato paslaugoms, kai šis įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra išteisinamas, pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamą praktiką (*kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-216-628/2021*), remiantis Konstitucinio Teismo 2021 m. kovo 19 d. nutarimu, kuriuo pripažinta, kad [BPK 106](#) straipsnis (su 2020 m. birželio 26 d. pakeitimu) tiek, kiek pagal jį asmeniui, dėl kurio priimtas išteisinamasis nuosprendis, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, nėra atlyginamos būtinos ir pagrįstos išlaidos advokatui, prieštarauja [Konstitucijos 30](#) straipsnio 1 daliai, [31](#) straipsnio 6 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui, taip pat nustatyta, kad [BPK 106](#) straipsnyje (su 2020 m. birželio 26 d. pakeitimu) yra [Konstitucijai](#) prieštaraujanti teisės spraga, o įstatymų leidėjas naujo teisinio reguliavimo aktualiu šiai bylai aspektu dar nėra nustatęs, sprendžiant konkrečioje byloje išteisintojo patirtų advokato teisinės pagalbos išlaidų atlyginimo klausimą, turi būti vadovaujamas bendrosiomis [Konstitucijos](#) nuostatomis (6 straipsniu, 30 straipsnio 1 dalimi, 31 straipsnio 6 dalimi, konstituciniu teisinės valstybės principu) bei pagal analogiją [BPK 105](#) straipsnio 5 dalimi. Vadovaudamasis tuo teismas

konstatuoja, kad išteisinus G. M. ir D. U. jie įgyja teisę į būtinų ir pagrįstų išlaidų advokatui atlyginimą iš valstybės.

BPK 106 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad, pripažinęs kaltinamąjį kaltu, teismas, priimdamas nuosprendį, turi teisę nuspręsti iš kaltinamojo išieškoti nukentėjusiojo ir civilinio ieškovo turėtas išlaidas advokato, kuris dalyvavo byloje kaip nukentėjusiojo ar civilinio ieškovo atstovas, paslaugoms apmokėti; teismas, atsižvelgdamas į nuteistojo turtinę padėtį, gali šių išlaidų kaltinamajam nepriteisti ar jų dydį sumažinti. Analogiškai dėl advokato darbo apmokėjimo turi būti sprendžiama ir tais atvejais, kai asmuo yra išteisinamas dėl jam pareikštų kaltinimų – teismas, atsižvelgdamas į bylos sudėtingumą, jos apimtį ir kitas svarbias aplinkybes gali sumažinti išteisintajam atlygintinų proceso išlaidų dydį, pateikdamas tokio sprendimo motyvaciją (*kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-216-628/2021*). Pažymėtina, kad pagal formuojamą teismų praktiką proceso dalyvio nurodomas patirtų išlaidų, be kita ko, ir advokato pagalbai, dydis neįpareigoja teismo priteisti visos nurodomos sumos; tai tik viena iš aplinkybių, į kurią atsižvelgiama nustatant proceso išlaidų dydį. Teismas negali priteisti proceso dalyvio prašomos išlaidų sumos, jei yra pagrindas konstatuoti, kad nurodoma išlaidų suma yra per didelė (*kasacinės nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-192-489/2019, 2K-7-25-495/2020 ir kt.*), t. y. pagal bylos aplinkybes tokia išlaidų suma advokato teikiamai teisinei pagalbai įgyvendinti nebuvo būtina ir yra nepagrįsta.

Svarstydamas prašymą priteisti 1500 Eur išlaidų advokatės S. Uždanavičienės pagalbai ikiteisminio tyrimo metu, teismas pažymi, kad ši advokatė atstovavo įtariamąjį G. M. tik nuo 2021 m. balandžio 15 d. (t. 6, b. l. 167), ir tai kartu su kitu advokatu O. Šibkovu, dalyvavo vienoje įtariamąjo apklausoje (kuri užtruko 7 minutes), taip pat atliekant su ikiteisminio tyrimo pabaiga susijusius veiksmus, pateikė vieną prašymą prijungti dokumentus. Iki tol G. M. ikiteisminiame tyrime atstovavo kitas atstovas. Įvertinęs suteiktos pagalbos apimtį, bylos sudėtingumą, apie kurį pasisakys toliau, teismas vertina, kad būtina ir pagrįsta išlaidų suma advokato pagalbai ikiteisminio tyrimo metu yra 400 Eur.

Sprenddamas išlaidų, patirtų nagrinėjant bylą teisme, pagrįstumo klausimą, teismas pažymi, kad byla nėra sudėtinga (teismui perduota 8 tomai, pareikštas kaltinimas dviem asmenims dėl vienos nusikalstamos veikos). Bylos nagrinėjimas neužtruko, surengta iš viso 7 teismo posėdžiai, bendras jų laikas – apie 12 valandų. Kaltinamuosius teisme gynė tos pačios advokatės, kurios juos gynė ir ikiteisminiame tyrime. Teismas pažymi, kad kol kas nėra nustatyta kriterijų, kuriais remdamasis nustatytų išteisintajam priteistinų advokato išlaidų dydį, tačiau, teismo nuomone, kaip orientyru, galima remtis ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro patvirtintomis Rekomendacijomis dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio (jomis teismai remiasi ir baudžiamosiose bylose, pvz., *Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendis Nr. 1A-219-197/2018 ir kt.*), teismų praktika (*kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-216-628/2021*), be kita ko, formuojama ir civilinėse bylose priteisiant išteisintam asmeniui išlaidas teisinei pagalbai baudžiamajame procese kaip turtinę žalą pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.272 straipsnį (pvz., *Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-205-313/2020, Lietuvos apeliacinio teismo nutartis civilinėje byloje Nr. 2A-749-516/2015, Šiaulių apygardos teismo nutartys civilinėse bylose Nr. e2A-538-357/2021, Nr. e2A-15-372/2021, Nr. 2A-5-368/2020, Vilniaus apygardos teismo nutartys civilinėse bylose Nr. 2A-926-431/2020, Nr. 2A-711-656/2016, Nr. 2A-1286-643/2019, Panevėžio apygardos teismo nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-220-252-2018 ir kt.*), iš kurių matyti, kad 5000 Eur ir didesnės sumos buvo priteisiamos tik tose bylose, kur atstovauta nagrinėjant bylą kelių instancijų teismuose, baudžiamasis procesas truko keletą metų, bylos buvo itin sudėtingos. Įvertinęs visas šias aplinkybes, teismas sprendžia, kad atsižvelgus į protingumo bei sąžiningumo principus, tikslinga kaltinamojo G. M. gynėjos prašymą tenkinti iš dalies priteisiant 3600 Eur advokato paslaugoms nagrinėjant bylą teisme apmokėti, o kaltinamojo D. U. gynėjos prašymas tenkinamas visa apimtimi.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 297, 298, 303 straipsnio 5 dalies 1 punktu, 304-307 straipsniais,

n u s p r e n d ž i a:

G. M. dėl kaltinimo pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 184 straipsnio 2 dalį išteisinti, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

D. U. dėl kaltinimo pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 184 straipsnio 2 dalį išteisinti, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Kardomąsias priemones – rašytinius pasižadėjimus neišvykti – G. M. ir D. U. panaikinti nuosprendžiui įsiteisėjus.

Daiktus, turinčius reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti – dokumentus, paimtus 2020 m. kovo 12 d. kratos metu, 84 lapus, esančius segtuve prie baudžiamosios bylos – nuosprendžiui įsiteisėjus grąžinti UAB „Ve“.

Priteisti G. M. iš valstybės 4000 (keturis tūkstančius) Eur patirtų išlaidų advokato paslaugoms apmokėti atlyginimą.

Priteisti D. U. iš valstybės 3630 (tris tūkstančius šešis šimtus trisdešimt) Eur patirtų išlaidų advokato paslaugoms apmokėti atlyginimą.

Šis nuosprendis per 20 (dvidešimt) dienų nuo jo gavimo gali būti skundžiamas Lietuvos apeliaciniam teismui, skundą paduodant per Vilniaus apygardos teismą.

Teisėja

Ugnė Gailiūnienė